

Užmuštas B. Butkus, Auditorijos Prievaizda

Rusai su kiniečiais muša japonus; Sibiro skerdikas keliasi

Siberijos karuose Semenov pražudė 100,000 žmonių

Dvejosos žinios apie rusų dalyvavimą Mandžurijos kare

Charbinas, lapkr. 13. vakare. Smarkus mušis, kurs gali nulemti šiaurės Mandžurijos likimą, tęsiasi pagal upės Nonni, Sovietų Rusijos kontroliuojamoj teritorijoj. Generolo Ma Chan Sham pranešimais, Kinijos armija visas pozicijas laiko; kitomis žiniomis japonų kariuomenė tapo žymiai nustumta atgal.

Kova prasidėjo šį rytą, kuomet japonų ultimatumui pasibaigus, japonų artilerija pradėjo visu smarkumu bombarduoti kiniečių pozicijas. Žiniomis iš Tientsin, komunistų brigada, sudėta iš kiniečių, korejiečių ir buriatų nuo Blagovescensko, Sibiro, netikėtai užklupo japonus ties Nonni upe ir nuvijo juos atgal. Komunistų trupės nušlavė visą gelžkelio liniją apie Tsitsihar.

Amerikos konsulo žiniomis, rusai nedalyvauja kiniečių kariuomenėj ir gen. Ma turi nedaug amunicijos.

Japonai ginkluoja 5000 vyrų, kuriuos Semenovas komanduos

Shanghai, Kinija, lapkr. 13. Generalas Gregori Michailovič Semenovas, "Sibiro Skerdikas" organizuoja Mandžurijoj baltgvardiečių rusų armiją, kuri bendrai su japonais veiks, jei pavyks paimti Sovietų Kinų rytų gelžkeli. Semenovas galės surinkti 5,000 baltgvardiečių vyrų, apginkluotų japonų ginklais.

Semenovas naujas Čenghis kanas

Semenovas yra pasauliui žinomas kaip tas žmogus, kurs buvo priežastis 100,000 žmonių mirties. Jis yra tikras naujų laikų Čenghis Khan, atsiradęs iš nežinios greit po 1918 metų, caro režimui Rusijoj griuvus. Semenovas kariavo aficeriu didžiajam kare ir Kerensko valdžiai nugriuvus, jis su admiralu Kolčaku ir generolu Denikinu sudarė priešbolševikišką triumviratą ir bandė atlaikyti Siberiją prieš bolševikus.

Japonai turi išrokavimo

Pradžioj Semenovas gaudavo santarvinių valstybių paramos ir ta parama pasinaudojęs beveik neįsisteigė pats savo kariuomenę tarpe Baikalo ežero ir Vladivostoko. Kaikurie jis vadino "slavų Napoleonu". Japonai visą laiką jį vartojo kaip savo įrankį, norėdami sutverti sau paklusnią valstybę tarp Japonijos ir Rusijos.

Vėliau Semenovas pavirto "Azijos plėšikas" ir jo bandos ir plėšimai privertė visus jo talpininkus, santarvininkus, vienas po kitam jį aplėisti.

Divorsai atpigo: Rygoj atsiskiria už pusantro dolerio

Latvija žadanti įsteigti "širdžių ministeriją"

Ryga, Latvija, lapkr. 13. Ryga skubiai tampa visos Europos Reno, kur pradeda rinktis žmonos, pajutusios, kad vedybos kenkia jų grožiui, ir vyrai, pamatę, kad nėra kitos išeities.

Tuo labiau, Ryga pradeda patraukti persikų ieškojus, kadangi čia bile teismas duoda divorsą už pusantro dolerio. Latvijos įstatymai randa, kad tris metus negyvenę sykiu turi pilną laisvę persiskirti, ir tam užtenka vienos pusės; kita gali visai į teismą neatėti.

Kurie nori persiskirti gyvendami sykiu turi ateiti į teismą, kur jiems teisėjas pasako prakalbą, ragindamas dar sykiu pamėginti gyventi, ir ateiti po dviejų mėnesių, ir jei tada atėję dar nori skirtis, tada divorsą duoda.

Rygai pradėjus garsėti kaip divorsų miestu, nepaprastai pagyvėjo visas gyvenimas. Daug svetimsių pradeda atvažiuoti, prekyba gerėja, ir laikraščiai turi įdomių temų aprašinėti. Juokais ir rimtai pasakoja, kad Latvijos valdžia žada net paskirti ministerį užsienių širdžių reikalams.

Pasiulė ištremti visus komunistus lauk iš Kanados

Konfiskuoti partijos turtą pareikalavo teismai

Toronto, Kanada, lapkr. 13. Jury teismas pereitą naktį nutarė aštuonis Kanados komunistų vadus, išduotus valdžiai tulo policijos seržanto John Leopold, kurs per 7 metus dalyvaudamas jų organizacijoje, surinkti apie komunistų veikimą Kanadoj smulkiausias žinias.

Teismo pabaigoj karališkoji taryba pareikalavo konfiskuoti visų apkaltintųjų ir visos komunistų partijos narių turtą ir visus, kur tik galima deportuoti iš Kanados. Tai yra pirmas po Japonijos toks žygis prieš komunistus.

Nuteistiesiems bausmės bus paskelbtos šiandien.

Chicagoj ir apilinkėse federalis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Protarpiais giedra, didėjantis debesuotumas; pavakary šilčiau; švelnus vakary vėjas.

Vakar temperatūra keitėsi tarp 41-53.

[Acme-P. & A. Photo]

Dreiseris pas Kentucky mainierius

Theodore Dreiser (po dešinei), garsus Amerikos rašytojas, kuris "Pineville, Ky.", tyrinėjo angliakasių gyvenimą. Dabar norima Dreiserį areštuoti neva už tai, kad jis viešbuty gyvenęs su kokia tai moteria.

Demokratai, sako, laimės rinkimus

Garner tikrai bus kongreso pirmininku

New York, lapkr. 13. Maryland valstijos gubernatorius Albert Ritchie, kur rengiasi pats kandidatuoti į prezidentus pareikšė nuomonę, kad nežiurint į demokratų partijos skirtumus prohibicijos klausimu ir ginčų su pietinėmis valstijomis, demokratai tačiau ims viršų ateinančiuose prezidento rinkimuose.

Garner, Texas reprezentantas bus išrinktas kongreso pirmininku, kaip išsireiškia demokratų padėties žinovai.

Nauji žydų pogromai Lenkijoj

Lvove, Vilniuje, Varšuvoj ir Krokuvoje

Varšuva, lapkr. 13. Naujos antisemitinės atakos prasidėjo įvairiuose Lenkijos miestuose šiandien. Svarbiausi žydų pogromai pasikartojė Varšuvoj, Vilniuj, Krokuvoje ir Lvove.

Nėra darbo; nėra labdarybės!

Lons Angeles, lapkr. 13. Važiuojantieji į Kaliforniją mato pakelėmis iškabas ir agentai išdalina vagonuose korteles su parašu, kad Kalifornijoj nėra darbo, tad prašom nevažiuoti; labdarybės taipgi nėra, kas neišgyveno vietoj 3 metų.

Crookston, Minn., lapkr. 12. Du vaikai sudegino pradžios mokyklą delto, kad mokytojai davė žemus pažymėjimus.

Paryžių komunistai policijos apkulti

Bedarbių Francijoj esą jau milijonas

Paryžius, lapkr. 13. Parlamentui susirinkus specialiai sesijai, aptarti bedarbės padėčiai ir biudžeto deficitui, ta proga pasinaudoję komunistai surengė demonstracijas. Prasiveržė į Eliziejaus Lauką kokie 200 komunistų suklekė karštas muštynes su policija, kur keliolika tapo sužeistų. Kitose miesto dalyse įvyko panašių susikirtimų.

Francijos biudžete šiemet numatoma apie šimtą milijonų nuostolių. Bedarbių Francijoj neoficialiai priskaitoma į milijoną žmonių. Manoma, kad bedarbiams pašalpos lėšos bus pratęstos ir toliau ir kad bus skirti \$120,000,000 viešiesiems darbams.

Žandarai paskui banditus su kulkosvaidžiais

Ajjacio, Korsica. Išsilaupę francų žandarai su šautuvais ir kulkosvaidžiais laukia pasirodant buriui banditų, kurie terorizuoja Korsikos gyventojus. Viso saloje veikia keturios bandos ir dabar valdžia deda pastangas baigti jas naikinti.

La Follette šaukia ekstrasesiją

Madison, Wis. lapkr. 13. Wisconsin valstijos gubernatorių La Follette šaukia ekstrasesiją klausimams, bankų padėjimui ir kitoms bėgantiems reikalams.

Chicago, lapkr. 13. Grįždamas vėlai naktį iš Keistučių Skolinimo ir Budavojimo bendrovės valdybos posėdžio, Benediktas Butkus, 58, tapo užmuštas jį užklupusio automobilio Halsted ir 69 gatvių kryžkelėj.

Butkus buvo Lietuvių Auditorijos prievaizda ir daugelio Chicago lietuvių draugijų narys ir senas darbuotojas. Užmuštas beperėinant skersai gatvės lygiai 12:15 valandą ryto ir mirė 12:35 val. vos tik nuvežtas į Englewood ligoninę. Vėlonis randasi pašarvotas Masalskio koplyčioj, 3307 Auburn Ave. Plačiau vietos žiniuose.

Steigiama trečioji partija Amerikoje; John Dewey vadas

Republikonais ir demokratais šalis nusivylusi

New York, lapkr. 13. Naujai progresyvei partijai susitverti jau pribrendo laikas, pareiškė prof. John Dewey, pirmininkas lygos Independent Political Action.

Šis 70 metų amžiaus filosofas ir ilgus metus kovotojas už laisvę, pasakė, kad kaip republikonais, taip demokratais gyventojai yra stačiai nusibodę.

"Senosios partijos negalės dabartinių laikų reikalavimams. Jų neskiria jokie pamatiniai skirtumai. Nesvarbu, kuri partija laimės, vis tik politika priklaitys nuo burio. turtuolių biznierių", sako Dewey.

Steigiamoji progresyvi liberalų partija programoj turėsiant visuomeninę nuosavybę ir karo pasmerkimą.

Vokietija reikalaus skolų moratorium

Esą Laval darė pažadų Berlyne

Berlynas, lapkr. 13. Vokietijos kancleris Bruening per atstovą Hoech įteikė Francijos vyriausybei laišką, kuriuo Vokietija reikalauja moratoriumo savo skoloms, kaip karo atlyginimo taip lygiai visokioms užsienio skoloms. Vokiečiai tą reikalavimą remia pasitarimais tarp Francų ir Vokiečių laike Laval vizito Berlyne.

Kaip žinot, kada moterei ranką bučiuoti?

Kaip Vokietijos prezidentas žino

Berlynas, lapkr. 13. Panelė Dorothea Groener, Vokietijos karo ministerio dukterė, matydama, kad prezidentas vienoms ranką bučiuoja, kitoms ne, jo paklausė, kaip jis atskiria, kurioms bučiuoti, kurioms ne? Virš 80 metų amžiaus prezidentas Hindenburgas atsakė: "Labai paprastai. Kai moteris paduoda ranką, aš spausdamas bandau pajusti, ar turi ant piršto vedybų žiedą. Jei turi, vadinasi, yra išteklėjusi, tai ir bučiuoju. Jei netekėjusi, nebučiuoju".

Chester, Pa., lap. 12. John Booth dirbo vienoj kompanijoj 57 metus ir dar nemano pasiilsėti.

Planas duoti darbo 3,000,000 bedarbių per dešimtį metų

Pogromai Lenkijoje pakenkė biznio ir politikos reikalui

Tik du Lenkijos miestai apsiėjo be pogromų

Varšuva, lapkr. 13. Visos Varšuvos aukštosios mokyklos ir universitetas tebėra uždaryti del žydų pogromų, įvykusių šiomis dienomis dar ne visai tenuslopintų. Mokyklų prezidentai sušaukė konferenciją aptarti padėčiai.

Vakar dieną daugumoj mokyklų padėtis buvo rami, išskyrus Varšuvos politechnikumą, kur "krikščionys" studentai užpuolė žydus del to, kad žydai išklįjavo prie politechnikumo apskelbimą, kad politechnikumas yra pastatytas daugiausia žydų pinigais. Po demonstracijų ir riaušių tapo ir politechnikumas uždarytas.

Bijo važiuoti į Varšuvą

Tapo uždaryti du nacionalistų laikraščiai, kurstę prie daugiau pogromų. Svarbiausia, kas privertė lenkų valdžią imtis priemonių pogromus sustabdyti, buvo ekonominis atsiliepinimas į Varšuvos rinką, nes, niekas iš provincijos nieko į Varšuvą nebeveža, bijodami tapti studentų užpulti. Laikie riaušių endekai ir nacionalistų gaujos mušė žydus gatvėse, nesikirdami amžiaus, lyties, nei kilmės.

Panašios scenos įvyko ir Vilniuj ir daugely kitų Lenkijos miestų. Tik Lvove ir Liubline apseita be pogromų.

Amerika statys karo laivus

Washington, lapkr. 13. Prezidentas Hooveris paskelbė, kad Amerikos karo laivynas nenustos nė vieno laivo, nė jureivio ir statyba eis sulig biudžeto laivynui \$343,000,000 arba \$59,000,000 mažiau kaip pirma.

Tėmykit!

SPECIALIUS BARGENUS

Naujienose

SIANDIE

Čia gausite viską pigiau negu bile kur kitur

Transkontinentalius vieškelius statyti už \$8,000,000,000

Po dešimtį trafiko linijų ves į abi puses del įvairių vežimų, greitumų ir sunkumų

ORLAIVIAMS KELIAS

New York, lapkr. 13. Žmogus, kurs išrado armotą į orlaivius šaudyti, dabar pasiulė planą kaip surasti darbo del 3,000,000 bedarbių nemažiau kaip dešimčiai metų ir sujungti vieną arteriją visą Amerikos kontinentą iš rytų į vakarus ir iš pietų į šiaurę.

A. S. Baldwin, dabar inžinierius ir didelės firmos prezidentas, patiekė prezidentui Hooveriui, 48 gubernatoriams ir visiems kongresmanams planą, kaip už centus pastatyti transameriką vieškelius, 500 pėdų platumo, 14,300 mylių ilgumo, kuriais galės važiuoti įvairiausio greitumo, ir sunkumo vežimai ir automobiliai skersai ir išilgai visos šalies.

Galima bus važiuot po 100 mylių

Tas kelias kainuos \$8,000,000,000,000 prie jo dirbs 3,000,000 darbininkų, gaudami uždarbio po \$2,000 per kokių 10 metų. Kelias turės po dešimtį trafiko linijų, bėgančių į abidvi puses, taip kad viena linija galės važiuoti automobiliai, sakysim, po 80 mylių į valandą, kita linija po 50 mylių, trečia po 70 mylių, kita po 80 ir dar kita net po 110 mylių per valandą. Tai būtų tikrėnybė ne vieškelis, bet visa kelių sistema.

Mokėti po 1 centą nuo mylios

Kelio šonuose būtų plati juosta orlaiviams nusileisti, automobiliams išsukti, sustoti; pakelias numatoma pastatyti 300 viešbučių ir turistams namų, kelis šimtus gazolino stočių ir kitokių kelionės biznio įmonių.

Kelio pastatymo išlaidos būtų surenkamos iš ypatingų mokesnių po 1 centą nuo mylios ir iš tų šimtų biznio namų, kuriuos vestų kelio direkcija. Kelelii žemės įsigijimui reikia \$25,000,000. Visa kelio juosta išilgai kontinento būtų skaidriai nušviesta elektra, taip kad ateity orlaiviai naktį galės pagal jo laikytis. Tokių linijų numatoma bent trys iš rytų į vakarus ir kelios iš pietų į šiaurę.

Finansiniai ir industrijos sluoksniai tuo projektu gana susiinteresavo.

Išžudė šeimyną del ginčo

Mexico, lapkr. 13. Dvi šeimynos susibarė del mažo vandens sklypelo, kuris lietė jų abiejus ūkius. Po ginčo vieną šeimyną, susidedanti iš tėvų ir dviejų vaikų buvo išžudė Joaquino Begerrilo, kaimyno.

KORESPONDENCIJOS

Brooklyn, N. Y.

Susirinkimas reikale SLA. nominacijų Pildomosios Tarybos

Lapkričio 3 d. įvyko Brooklyn demokratiniai nusistatusių Susivienijimo veikėjų pasikalbėjimas reikale nominacijų ir rinkimų Susivienijimo P. T. Susirinkimas įvyko pas drg. Tiskevicių, 27 Norwood Ave. Į pasitarimą atsilankė pusėti nas skaičius progresyvių Susivienijimo narių. Ir nestebėtina. Mat, organizacijos žmonės susirupino, kad keturi P. T. nariai, kurie yra apkaltinti pastovijų komisija ir vėl rengiasi kiurkšoti ant Susivienijimo sprendo.

Pasikalbėjimo eigoje J. Glaveskas, Kontrolės Komitijos narys, gana plačiai apibūdino Susivienijimo padėtį ir ištišimą senosios Pildomosios Tarybos. Jisai pabrėžė, kad žinant tų laikų P. T. sudėtį (kur ir dabar tie patys sudaro didžiulį ir imant neteisėtą Devenio paskolą davimą, tai per daug iš to stebėtis nelieka, nes iš tokių Tarybos visoko tikėtis galima. Ir jeigu tie žmonės ir ant toliau tose vietose pasilikty, tai prie dabartinio aplinkybių Susivienijimui atėjusi pasidarytų tamsi.

Po Glavesko kalbos ir išvados, sekė kalbos Tiškevičiaus, Michelsono ir visos eilės kitų susirinkusių, kurie piktnosiai ne vien prasižengusių Pildomosios Tarybos narių, bet ir tais pi-

gios rūšies politikieriais, kurie vėl nori Susivienijimo vadovybėn užkarti apkaltintus žmones. Iš tikrųjų, yra ir ko piktintis; juk jeigu paprastas Susivienijimo kuopos narys kuo nors prasikalsta kuopai, tai jis nebuna renkamas į kuopos viršininkus. Na, o čia Centro apmokami viršininkai su bausme yra apkaltinti per Pastovijų Komisijas ir dar bausmę neišpildę, vėl briaunasi į Susivienijimo viršūnes. Šitoki dalykai Susivienijime yra nepakenčiami.

Sis Brooklyn progresyvių Susivienijimo narių susirinkimas visapusiai apkalbėjęs priešo prie išvados, kad įvykinimui Susivienijime tvarkos ir pastovijimo lietuvių visuomenėje reikalinga ateinančiuose SLA. Pildomosios Tarybos rinkimuose išrinkti naujas, darbščius, energingus ir kvalifikuotus ton vietos žmones.

Susirinkimas numatė tinkamiausius Pildomajai Tarybai šiuos Susivienijimo darbuotojus: ant prezidento adv. J. Bagočius; vice-prezidento J. V. Grinius; sekretoriaus Dr. M. Vilišnikas; išdininku adv. K. Gugis; išdo globėjai J. Stungis ir S. Bakanas; daktaras kvotėjas Dr. I. B. Broniusa.

Dabartinėse nominacijose mes raginame visus Susivienijimo narius nominuoti viršminėtus asmenis. O išrinkus juos, mes užtikriname, kad Susivienijimo reikalai pagerės.

— SLA. 38 kp. narys.

Springfield, Ill.

Del SLA. Pildomosios Tarybos nominacijų

Dabartinio lietuvių dauguma apie SLA. viršininkų nominacijas. Noriu ir aš tuo reikalų veną kitą žodį tarti.

Mes visi žinome, kokius mes dabar turime viršininkus ir ką jie yra nuveikę. Ta nelemta Devenio paskola sukėlė didžiulį skandalą. Bet tai dar nėra viskas. Kas gali užtikrinti, kad blogų paskolų nėra daugiau? Galimas daktas, kad yra ir kitų paskolų, kurios mūsų organizacijai atneš daug nuostolių. Gandy visokių eina.

Todel nariai turėtų įtempti savo jėgas, kad į Pildomąją Tarybą praveist tinkamus žmones, kurie sugebėtų atsakant organizacijos reikalus tvarkyti.

Kiek aš suprantu, blogas dalykas yra tas, kad statoma visa virtinė kandidatų. Tas gali padėti senajai valdybai laimėti. Butų gerai, kad nariai kokių nors būdu susitartų remti vieną sąrašą ir už tą sąrašą paduotų savo balsus. Kaip dabar dalykai stovi, tai pasireiškia didžiausias balsų skaldymas.

Todel senajai valdybai nebus sunku nominacijas laimėti. Tiesa, nominacijos dar nėra viskas. Bus dar galutini rinkimai. Nariai tada turės išrinkti viršininkus iš trijų daugiausiai nominacijose balsų gavusių kandidatų. Kadangi kiekvienam urėdui bus trys kandidatai, tai ir vėl įvyks balsų susiskaldymas. Dabartinės valdybos opozicija turės po du kandidatus, kuomet pozicija laikysis vienybės.

[Acme-P. & A. Photo]

Williamsville, Ill. — John Oglesby, kuris pats sau pasidarė operaciją. Mašina jam baisiai sužalojo ranką, kurią jis paskui nupiovė kišeniniu peiliuku.

Kokie gali būti rezultatai? Vargu daug apie tai reikia kalbėti. Pilnai galima prileisti, jog senieji viršininkai ir vėl bus išrinkti, nežiurint į tai, kad opozicija sudarys daugumą balsų. Mat, dalykas toks, kad opozicijos balsai susiskaldys ir tokiu būdu ji neįstengs atsikratyti nuo Devenio paskolos kaltininkų.

Reikia turėti galvoj dar ir tas faktas, kad viso rinkimų mašinerija bus dabartinės valdybos rankose. O ji tame darbe turi patyrimo. Nes žinome, jog politikieriai naudoja visokių skrymus, kad tik pasilikti savo vietose. Apsisūkime, kad tas pat neatstiktų ir mūsų Susivienijimui.

Susivienijimo nariai privale ty laikytis vienybės ir neskaldyti savo balsus. Tik tada bus galima praveisti į Pildomąją Tarybą tinkamus žmones.

SLA. Narys.

Detroit, Mich.

Boševikų studentai

Per keliolika pastarųjų metų Detroit tarpe socialistų, sandaricų ir šiaip progresyvių žmonių, galima sakyti, bujojo kuo geriausia nuotaika. Draugijoje bendradarbiavimas buvo pavyzdingas. Įvairiose pareigimuose, kaip tai koncertuose, pralabose, vakarieneose ir t. p. suėję reikšdavo vieni kitiems draugingumą. Nebūdavo čia jokiu gindų bei barnių dėl politiškių įsitikinimų. Visi, rodosi, suprato, kad barniais bei šmeiztais lietuvių darbininkų buklės nepagerinsi, o tik pakenksi lietuvių progresui. Bet, tokio gražiojo nuotaikų begyvenant, bendradarbiaujant kai kam, matyt, rūpėjo del politinių išrovimų, vienybės ardyt, bet vis laukė patogesnio momento. Ir sulaukė.

Dar pereita vasarą tulas boševikas, SLA. 352-ros kuopos beno direktorius, už tai, kad minėta kuopa atsisakė ant toliaus beną palaikyti, piktai išbarė "tėvynainius", "ura patriotus", "gegužiniais", "smetonininkais" ir t. p. Po to tuojaus "Naujienu" korespondentai, gavę inspiracijos, pradėjo niekinti lietuvių profesionalus, biznierių ir abelnei darbo žmones, kurie tik nesutinka su jų idėjalogija. Pavyzdžiui, paeitusiu keletą žodžių iš korespondencijų, paskutiniu laiku tilpusių "Naujienuose".

Tulas Proletaras "Naujienu" No. 243, be kitko, rašo: "Tik nesimantė nė vieno musiškių lietuviškų ponų patriotų: daktarų, advokatų, biznierių ir kitokių aukštų garbės vertų inteligentų. Mat, jiems sykiu maišytis su savo broliais tautiečiais yra gėda ir pažeminimas jų poniškos didenybės. Bet už tai jie nemato gėdos ir pažeminimo jų tautiškai garbei, kuomet jie su panika sako apie savo brolius tautiečius: "Jie nemokytai, tamsūs", ir tt. Skaitytojas gal paklaus, ką tie "nelabieji" daktarai, advokatai, biznierių ir visokie "ponai", tokio blogo padarė, kad ant jų taip piktai baramasi? Nagi štai ką: birželio 28 d. vietos SLA. kuopos bendrai rengė ekskursiją ir del sūsidėjusių aplinkybių visuomet dalyvaujantys visuose parengimuose asmenys minėtoji ekskursijoje negalėjo dalyvaut. Tai ir viskas. Bet kodėl brolis Proletaras "užsimiršo" paminėti, kad antram tų pačių kuopų parengime — pikniuke dalyvavo ir inteligentių, ir biznierių, ir visokių "ponų", is kurių vient dirbo, kiti svečiavosi — spėdino? Ar del to, kad tame pikniuke brolio Proletaro tautiečių kuo mažiau-

siai atvyko? Tikrai galia pasakyti, kad jeigu ne tie "nelabieji" inteligentai ir biznierių, tai rengėjai būtų giliai į "skylę įlindę".

Dabar štai ir kitas korespondentas, brolis Vandupė, rodosi, neporėdamas užsileist Proletaro, "Naujienu" No. 262 piekia kailį "tėvynainiams" už pakritikavimą Bagočiaus. Iki šiol detroitiečiai labai mėgdavo Vandupės korespondencijas skaityti. Jis dažniausiai aprašydavo kiek pas savo gerus draugus vėsiukų suvalgydavo; kiek su draugais bei draugėmis grybų rasdavo ir t. p. (Ir man labai gaila, kad tie nelabieji politikieriai nelaiku — prieš pat "chickenday" galėjo jam apėti- ta sugadinti). Aš asmeniškai niekinimams nepritariu. Jeigu iš tikrųjų tie pusketvirto tėvynainio išvadino Bagočių razbaininku, oldaperiu ir t. p., tai tokie lengvai gali atsisturt belangė. Bet kad nebūtų galima pakritikuot Bagočių ar kitus politikuojančius asmenis už practices klaidas, tai prie to dar nė viena tauta nėra "priaugusi". Kritikuoja kitų darbus ne

tik "Naujienu" korespondentai, bet ir patys redaktoriai. Lai brolis Vandupė dar sykį peržvelgia praicitus "Naujienu" numerius ir be abejonės ras kiek Gegužis, Strimaitis, Bačiūnas ir kiti yra gavę kritikos, tai gal supras, kad ir Bagočių, kuris taipgi nėra "be nuodėmių", galima pakritikuoti. Mokyt kitus mandžumo, — tai pačiam ne iš boševikų mokyklos mokslų reikia semti.

Štai jo mandagumo pavyzdys: "Radau ten ir kelis gegužininkus — Gegužio šleito manadžerį.... Išpeikė jie "Dirvos" ir "Vienybės" liežuvininkų peršamus kandidatus.... Lietuvoj maloniau būtų susidurti su vakaliu.... visokie gegužininkų klikos klapiūkai", ir tp. Kam šitokius "perlus" leisti lietuvišką pasauli? Ar negėdinau tokius nesusiipratimus išristi ant vietos? Ar jums, vyručiai, taip jau malonu tuos savo "gražiakalbystės perlus" skaityti laikraščiuose? Kur link Proletaras ir Vandupė einate? Kam pamėgdžiojate boševikus?

"Naujienu" Skaitytojas.

KONCERTAS, BALIUS IR TEATRAS

PIRMĄ KARTĄ CHICAGOJE.

"ŽENTAI IŠ AMERIKOS"

2-ją Aktų Komedią.

Rengia Dr-stė Palaimintos Lietuvos. NEDELIOJE,

Lapkričio-November 15, 1931

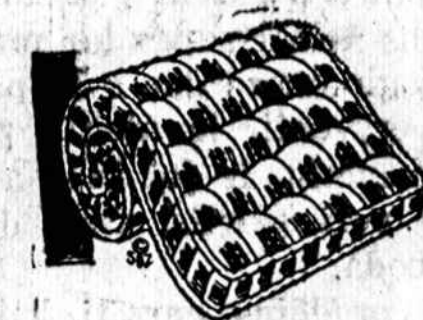
CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJOJ

3133 So. Halsted Street

Nepraleiskite geros progos, nes šiame baliuje bus priimami nauji nariai už dyką nuo 18 metų iki 40 metų.

KVIEČIA KOMITETAS.

TAUPLYKIT PINIGUS!

PIRKITE TIESIAI iš dirbtuvės —

SUCEDYSITE PINIGUS!

Mes padarom ir parduodame aukštos rūšies matrasus, lovas ir springus už mažiau negu pusę kainos. Bovenos Matrasas \$3.50 tik

Good Rest Mattress Co.

4547 S. Ashland Ave.

Tel. Yards 6121

Apskaiciavimas DYKAI

MES VALOME VISKĄ---

Nuo kauro iki pirštinės 9x12 Kaurai

Domestic ar Wilton nuodugnai išvalomi, abi pusės

\$2.00

Patentiniams Garantuoti

The New Drexel Cleaners

4720-22 Cottage Grove Ave.

Telefonai Drexel 0909, 0910, 0911

MALT TONIC — EXTRA PALE SPECIALIS ALUS

Del žindamų motinų. Nei vienas negali būti be

MALT TONIC'O

arba

Extra Pale Alaus

Jis yra rekomenduojamas per

Dr. B. McNicholas

Praskykite savo groserininko arba aptiekos, jeigu jie negali suteikti, tuomet pašaukite

FREDERICK BROS.

Boulevard 2538 811 W. 37th St., Chicago

Del aplinkinių miestelių kreipkitės prie St. Bartkus,

3824 Deodor St., Indiana Harbor, Indiana

Indiana Harbor. Telephone Indiana Harbor 1627

Dvidešimts du metai irodytos viršystės

Metai iš metų per dvidešimts dvejus metus—nuo 1909 iki 1931—Chicago ir apielinkių čechų, lenkų ir lietuvių šeimos taupino pinigus, rupešnius ir laiką su tikromis

Consolidation MILLERS CREEK ANGLIMIS

Jos yra visuomet užtikimos, visuomet ekonomiškios, visuomet patenkinančios, kadangi JOS YRA VIEN TIK-TAI ŠILUMA — be akmenų, sleitų, šiukšlių ir klinke-rių ir tiktai vienas bušelis pelenų buna ant viso tono anglių. Jos patenkino ištisas apielinkes per dvidešimts dvejus metus.

JOS TURI BUTI GERIAUSIOS

PRISIRENGKITE DABAR PRIE BESIARTINANČIOS ILGOS IR ŠALTOS ŽIEMOS.

PASIRUPINKITE-TAUPINKITE PINIGUS

ŠIANDIE PRIPILDYKITE SAVO ANGLIŲ ARUODĄ SU

AUTHORIZED
CONSOLIDATION
MILLERS CREEK COAL
BIG LUMP EGG NUT

Vienintėli autorizuoti pardavėjai

CONSOLIDATION MILLERS CREEK

Chicagoje ir Apielinkėse

SOUTH SIDE:

ATLAS FUEL CO.
4923 So. Paulina St. Tel. Prospect 7960
JOHN BIGANE and SONS.
3596 Archer Ave. Telefonas Lafayette 0600
CHICAGO LAWN COAL CO.
3605 W. 59th Street Tel. Prospect 8944
DAMEN FUEL CO.
1828 W. 43rd St. Telefonas Boulevard 9029
READY COAL and CONS. CO.
5323 So. Cicero Ave. Tel. Lafayette 4030
VILJA CO.
3700 So. Spaulding Ave. Tel. Lafayette 2584
WESTERN COAL and SUPPLY CO.
4916 So. Western Ave. Tel. Prospect 3400
WHITE EAGLE COAL CO.
4919 So. Robey St. Tel. Prospect 0613

WEST SIDE:

ALBANY COAL CO.
2105 So. Albany Ave. Tel. Crawford 3501
BOHEMIAN COAL CO.
934 W. 18th Street Telefonas Canal 0315
CALIFORNIA ICE and COAL CO.
3134 W. 22nd Street Tel. Lawndale 0667
3200 So. Central Park Ave. Lawndale 2060
EASTMAN COAL CO.
1930 W. 17th Street Telefonas Canal 1386
FIRST NATIONAL COAL CO.
1814 So. Western Ave. Telefonas Canal 2666
GARDEN CITY COAL CO.
2013 So. Morgan St. Telefonas Canal 4136
LAWDALE COAL CO.
2614 So. Whipple Street Tel. Lawndale 3068
MONARCH COAL and SUPPLY CO.
2229 So. Crawford Ave. Tel. Lawndale 7072
WESTERN FUEL CO.
2623 W. Adams St. Telefonas West 0493
360 N. Lamont Avenue. Austin 1234

CICERO:

A. BOBYSUD and SONS.
50th Court and 33rd St. Tel. Cicero 1703
CICERO FUEL CO.
Austin Blvd. and 31st St. Tel. Cicero 29
Tel. Lawndale 0609
CLYDE COAL CO.
5901 W. 28th St. Telefonas Cicero 902
MORTON PARK COAL CO.
2100 So. 52nd Avenue Tel. Cicero 89
NOVAK BROS. COAL CO.
Cicero and Ogden Aves. Tel. Lawndale 6706
Tel. Cicero 120

BERWYN:

G. M. MOLINE
Stanley ir Oak Park Aves. Tel. Berwyn 530
NEAD BROS. COAL CO.
2924 Ridgeland Ave. Telefonas Berwyn 588

BROADVIEW:

G. A. SPEIDEL and SON
Broadview, Ill. Telefonas Broadview 285

SPEEDWAY:

SPEEDWAY COAL CO.
Broadview, Ill. Tel. Berwyn 472 ir May 4130

BIZNIO, EKONOMIJOS ir FINANSŲ SKYRIUS

Eina kiekvieną savaitę bendradarbiaujant
K. AUGUSTUI, J. VARKALAI ir V. RUŠINSKUI

Hooverio planas ir jo tikslai

National Credit Corporation

Keletes mėnesius atgal dar vis buvo manoma, kad ši depresija skiriasi nuo pirmiau buvusių depresijų tik tuo, kad nebuvo suvaržytas kreditas. Bet besitęsiant kritimui vertybės popierių ir daiktų, pasireiškusi defliacija real estate — žemės ir namų vertės — šios nuomonės teisingumą labai sumažino. Paskolos buvo sunkiai gaunamos, o dažnai ir visai negaunamos, nežiūrint, kad namų ar biznio vertė bei paskolos saugumas dažnai buvo dvigubas, negu pora metų atgal. Toks paskolų bei kredito sustingimas išdavė paslapčių kredito trukumo ir įvairių baimių ir turintiems pinigų. Tas privedė prie to, kad žmonės pradėjo slėpti pinigus. Žinoma, jie ėmė pinigus iš bankų, kas pastatė gana stiprius bankus į sunkią padėtį, o kai kurie ir užsidaryti turėjo. Taip dalykams esant, kredito klausimas pasidarė visoj Amerikoje dienos klausimu.

Ši kredito būklė ir privedė prie to, kad reikėjo ieškoti iš-

eities. Prezidentas Hooveris ir patiekė Finansinį Planą, kurio tikslas yra ugdyti žmonėse pasitikėjimą ir palengvinti kreditų gavimą. O tai atsiekti manoma pirmiausia sustiprinant silpnesnius bankus.

Žinant kokios, sunkenybės tenka nugalėti pravedant kokį nors planą legislaturai, per Kongresą, Prezidentas patiekė planą privačiai iniciatyvai, ragindamas bankininkus kooperuoti to plano realizavime. Bankininkai jį tai gan prielankiai atsiliepė ir jau sukūrė 500 milijonų bankinį fondą, kurį užvadi- no National Credit Corp. Tikslas šios korporacijos: pirmiausia sujungti jėgomis ir kapitalu sustiprinti kai kuriuos bankus, atsidurčius sunkioje padėtyje. Tokia akcija bus patenkinta iki bus galima per Kongresą praplėsti korporacijos veikimą. Kongresui manoma pasiūlyti: 1) Isteigti Finansinę Korporaciją, panašią savo struktūra ir tikslais buvusiai War Finance Corp., kuri buvo suorganizuota ir veikė karo laikui; 2) Praplatinti Federal Reserve galia rediskantuoti kai kurias bankines ir komercines popierius, kurias dabar ji neturi galios rediskantuoti; 3) Sustiprinti Federal Land bankas, ku-

rio tikslas padėti fermeriams gauti kreditą.

Žinoma 500 milijonų arba bilioninė korporacija tokioje biznio ir pramonės šaly, kaip Amerika, nelabai daug gali nuveikti. Bizniui begalo daug kreditų reikia. Ir, reikia, manyti, kad kiekvienas biznierių ar privačių žmogus kreiptųsi į tokia korporaciją kreditų ieškoti. Taip dalykams esant tokios korporacijos ištekliai greit išsismetų ir ji savo tikslo neatsiektų. Bet svarbiausias tikslas National Finance Corp., tai sukelti žmonėse pasitikėjimą. Jeigu depozitoriai bus užtikrinti, kad jų bankas yra remiamas visos Amerikos turtu, tai jie ne tik netrauks pinigus iš bankų, bet neš ten juos padėti. Juk pinigai gulėdami neįnešėtuoti ne tik neneša pelno, bet daro nuostolį jų savininkui. Ir visais Hooverio plano pasisekimais, priklausys nuo to, ar jis sužadins žmonėse pasitikėjimą ir ar sulaukys žmonės nuo slėpimo pinigų.

Ši finansinė korporacija, be abejo, bus daug skirtingesnė, negu buvo karo laikų ar po karo. Jeigu jai bus suteikta užtektinai galios, ji galės pagelbėti įvairiems bankams, skolinti ir budavojimo bendrovėms ir kitoms finansinėms įstaigoms. Be to, daug tikimasi iš jos pagalbos real estate kreditų gavimui.

National Credit Corp. pasisekimas daug priklausys ir nuo Kongreso. Kongresui bus paduoti finansinės korporacijos planai detalios. Kongresas galės duoti daugiau ar mažiau jai galios ir nustatyti jos veikimo programą. — R. s.

Smulkmenos

Prieš kiek laiko iš Amerikos buvo pradėjęs smarkiai plaukti auksas į kitas šalis. Europoje buvo leidžiami gandai, kad Jungtinių Valstijų dolerio vertė turės nusmukti. Tie gandai pasirodė be jokio pagrindo. Pasitikėjimas Amerikos doleriu vėl tapo atseitęs. Padarinių j Ameriką pradėjo ir vėl plaukti auksas. Dabar Jungtinių Valstijų aukso rezervas padidėjo ant \$35,000,000.

Sidabro kaina ėmė smarkiai kilti. New Yorko biržos spekuliantai supirkinėja sidabrą, tikėdamiesi, kad jo kaina ateityje dar labiau pakils. Sidabro uncija dabar parsiduoda po 36 su viršum centų. Prieš keletą mėnesių už sidabro unciją buvo mokama tik 25 centai.

Bankų užsidarinėjimas buvo įvairūs žmonėms daug baimės. Kurie dar ir turėjo kelis dolerius, tai ir tie skubinosi iš bankų juos ištraukti. Dabar pranešama, kad bankų biznis po truputį pradeda taisyti, — jų depozitai padidėjo.

"Savas Pas Savą"
— sako biznieriui

BAGDONAS BROS.
FURNITURE & PLANO MOVING
Local & Long Distance Removal
3244 S. Halsted St.
Office Tel. Calumet 3399
Res. Tel. Yards 3408

BRIDGEPORT MOTOR SERVICE
Goodeonai Broliai
Porašius ir planų muvėriai vietoje ir
toli, patarnavimas geras ir pigus.
817 West 34th St.
Tel. Boulevard 9336

J. SOVETSKY
Užlaikome geriausius
VYRŲ ir MOTERŲ DRAPANAS
už žemiausias kainas
6234 S. Western Ave.
Tel. Hemlock 1582

Laikraščiai praneša, kad finansinis krizis skaudžiai užgavo Sovietų Rusiją. Esą Rusija bandysianti gauti paskolą iš Jungtinių Valstijų.

MUSŲ BIZNIERIAI

Jos. F. Budrik naujame biznyje

Jeigu kam sekasi biznis, tai bando savo biznį praplėsti arba įkurti šale savo biznio darbinį. Taip padarė Jos. F. Budrik. Jis dabar skelbia, kad atidaro naują biznį vardu: Budrik Auto Sales, 907 W. 35 St. Šiame savo naujame biznyje pardavinės Plymouth ir Dodge automobilius. Reikia manyti, kad jam ir šis biznis seksis. O seksis svarbiausia todėl, kad Jos. F. Budrik supranta svarbų skelbimų ir jis daugiausia duoda skelbimų Naujienoms. Patirta yra, kad skelbimai Naujienose neša naudą.

Reikia linkėti Jos. F. Budrikui pasisekimo naujame biznyje.

Kalakutas Dykai

Besiartinant Dėkos dienai kiekvienas mano valgyti kalakutą. Jos. F. Budrik, kuris užlaiko radio krautuvę adresu 3417 So. Halsted St., skelbia, kad jis duos kalakutą dykai, kas pirsks dabar iš jo krautuvės radio.

Vadinasi, pirkėjas galės Dėkos dienoje klausyti muzikos ir dainų per naują radio nupirktą Budriko krautuvę ir valgyti kalakutą.

Reikia dar pažymėti, kad Budriko radio krautuvę jau keletas metų dirba S. Valančius, kaip manageris. Jis yra patyręs biznyje per ilgą laiką. Prie tokio biznio kaip pardavinėjimas radio, S. Valančius yra tinkantis asmuo.

Šiandien paskutinė diena specialiu bargenų

Kaip matote, jau trečia diena, kaip Naujienose telpa daug įvairių skelbimų ir tuose skelbimuose nurodoma daug gerų bargenų. Taigi dar primename Naujienų skaitytojams, kad pasinaudotų šia nepaprasta proga ir eity į tas krautuves, kurios skelbia šiuos bargenus ir tuojau

LINCO WASH
Padaro Skalbimą Lengvą
Naujas Išradimas
Dabar jus galite skalbti savo drapanas be

VIRINIMO, TRINIMO, LAZURKAVIMO.
Klauskite pas savo groserininką LINCO WASH.
Pardavinėjamas kvotinėmis bonkomis — po 20c už bonką. Idirbėjai

LINCO PRODUCTS CORPORATION
Chicago, Ill.
Tel. Pullman 6201

APTIEKA

Receptų pildymas — mūsų specialumas. Kiekvieną receptą patikrinam tris sykus. Mūsų aptiekoje galite gauti visokių gydančių žolių ir šaknų. Siunčiame ir į kitus miestus. Rašykite mums laisvą arba atsilankykite ypatiskai.

J. P. RAKŠTIS
Registruotas Aptiekorius
1900 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

nusipirktų sau reikalingų dalykų. Dabar pirkdami, galite sutaisyti nemažą pinigų.

Ačiū visiems biznieriams

Šiuo metu ačiū visiems biznieriams, kurie davė Naujienoms savo specialius skelbimus trim dienoms. Manau, kad biznierių, kurie dabar šiame Naujienų vajuje dalyvavo su savo skelbimais, turėjo geras pasekmes, nes laikas yra patogus. Artinasi ruduo ir žiema, kiekvienam reikės šiltesnių apatinių ir viršutinių rūbų, arba kitokių namams reikmenų ir atsilankę į bargenų krautuves, išsirinks sau reikalingų dalykų nupigintomis kainomis.

— A. Zymont.

Brighton Park

Gera žinia del brighton parkiečių

Central Manufacturing District trustisai neseniai šale Brighton Parko nupirko didelį plotą žemės — 480 akrų statymui naujų dirbtuvių. Prie šios žemės prieina 3 geležinkeliai ir upė. Tai bus naujas didelis industrinis distriktas. Neužilgo prasidės statybos darbai — pravedimas geležinkelių linijų ir statymas dirbtuvių. Dabar jau yra statomas vienas namas prie 47 ir Kildare gatvių. Jis kainuos apie \$150,000 ir jame bus Atlantic & Pacific Co. quonkepykla. Vėdam derybos su kai kuriomis kompanijomis apie statymą čia savo dirbtuvių. Jau padaryta sutartis su New York Central R. R. apie išvystymą šio distrikto, kuris randasi į šiaurę ir vakarus nuo 47 ir Crawford gatvių.

Taigi už 20 minučių ėjimo iš Brighton Parko bus didelis industrinis distriktas, kur su laiku gaus darbo desėtkai tūkstančių žmonių, o iš to bus naudos ir namų savininkams.

B. R. Pietkiewicz.

Lietuvių valanda

Kiekvieną sekmadienį buna smagi ir maloni lietuvių radio valanda. Tad ir šį sekmadienį turėsime progos pasigėrėti gražiu radio programu iš stoties WCFL nuo 1 iki 2 val. po pietų. Programas yra duodamas Jos. F. Budriko radio krautuvės, 3417 S. Halsted st.

Programė dalyvauja pagarsėjęs vyrų Vaidilų choras po vadovystę J. Saurio; p. a. Elena Rakauskienė, viena žymiausių mūsų dainininkių ir kiti solistai. Taipgi bus ypatingai gėra muziką. Dainininkas Stasys Rimkus irgi sudainuos keletą gražių dainų. Tai bus jo paskutinis pasirodymas prieš busimą jo koncertą, kuris įvyks ateinančios serodos vakare, lapkričio 18 d., Chicago Lietuvos Auditorijoje su kitais geriausiais dainininkais, kvartetu ir didžiuliu Birutės choru. — Dr.

Halsted Tailor

J. Klowas,
1711 So. Halsted St.
Vienas geriausių šioj apie linkėj siuvėjų, pilnai patyręs savo amate, — kaip valyme, taip ir siuvime naujų drabužių. Specialistas taisyme kailinių. Geras ir greitas patarnavimas.

Marquette Manor

J. Savickas,
6234 So. Western Ave.
Geriausia vieta nusipirkti drabužius kaip moterims, taip ir vyrams. Turi didelį pasirinkimą už mažiausias kainas. Kas pas J. Savicką perka sykį, tai ateina ir kitą kartą. Jis dabar turi daug bargenų. Nepraileiskite progos. — Galskis.

Garsinkitės "N-nose"

Dabar Proga Pirkti Namą

Kuomet namų kainos yra labai pigios. Jūsų investimentas ir nuosavybė visuomet buvo ir bus saugiausias ir pelningiausias.

M. J. KIRAS
3335 South Halsted Street

M. J. Kiras Motor Sales, Inc.
3207-09 S. Halsted St. Phone Calumet 4589

Kviečia visus atsilankyti ir pasivažinėti su

CHRYSLER arba PLYMOUTH

automobiliu; tik pasivažinėję pamatysit skirtumą ir nusipirksit sau Chrysler arba Plymouth automobilį.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

KĄ DARYTI SU PINIGAIS? PIRKITE PIRMUS

MORGIČIUS

LIETUVIŲ NUOSAVYBIŲ

Pasinaudokit dabar nepaprasta proga, nes tokių progų labai retai tepasitaiko.

SEKAMI MORGIČIAI PARDAVIMUI MUSŲ OFISE

Murinis bungalow, 6 kambarių, karštu vandeniu šildomas, Marquette Parke, vertės \$8,500, pirmas morgičius \$2,500

Naujas murinis bungalow, 5 kamb., vertės \$7,500, pirmas morgičius užsibaigs į 3 metus \$2,000

3 augštų murinis namas, vertės \$5,500, West Side, pirmas morgičius užsibaigs į 3 metus \$2,000

1½ augšto murinis namas, West Side, vertės \$5,000, pirmas morgičius užsibaigs į 3 metus \$1,000

2 augštų murinis namas, karštu vandeniu šildomas, 2 flatai po 5 kambarius, Brighton Parke, vertės \$11,000, pirmas morgičius \$4,500

Naujas murinis namas, Marquette Parke, vertės \$60,000, pirmas morgičius \$25,000

2 augštų murinis kampinis namas, Brighton Parke, vertės \$15,000, pirmas morgičius \$5,500

Naujas murinis bungalow, 6 kambarių, karštu vandeniu šildomas, vertės \$8,500, pirmas morgičius užsibaigs į 3 metus \$2,500

Justin Mackiewicz

MORTGAGE BANKER

2342 So. Leavitt St.

Phone Canal 1678-9

VISKAS ATPIGO...

Naudokitės Proga!

Pas mane dabar galite pasisidinti labai gerą siutą, su dvi- \$30.00
jomis kelnėmis, už
Toks siutas pirmiau kainavo \$45.00

Taisau vyrų ir moterų siutus ir overkautus: pamušalą turiu net iš Europos importuotą. Taipgi prosinu ir taisau visokius rubus

UŽ LABAI PIGIĄ KAINĄ

F. MICKAS

4146 Archer Avenue.

NEPAPRASTI BARGENAI ŠIA SAVAITĘ

Mes kviečiame lietuvius atsilankyti šią savaitę į mūsų krautuvę; čia jūs galėsite nusipirkti sau siutą arba overkautą visai pigiai.

PASINAUDOKITE ŠIA NEPAPRASTA PROGA,

nes tokių progų labai retai tepasitaiko.

The Bridgeport Clothing Co.
VYRŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ
J. PETRAUSKAS, Savininkas.

3312 S. Halsted St. Phone Boulevard 1162

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$3.00 per year in Chicago
8c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienos
Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsakytojas kaina:	
Chicagoje — paštas:	
Metams	\$8.00
Pusmetui	\$4.00
Trims mėnesiams	\$2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	8c
Savaitėi	18c
Mėnesiui	75c
Suvienuose Valstijose, ne Chicagoje, paštas:	
Metams	\$7.00
Pusmetui	\$3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvai ir kitur gyvenantiems (Atsargiai):	
Metams	\$8.00
Pusmetui	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pilnais metais siųsti neto Money	
Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJAS PLANAS DEPRESIJAI NUGALĖTI

Vienas Amerikos inžinierius, A. S. Baldwin, sugalvojo naują planą šio krašto biziui atgaivinti. Jisai siūlo nutiesti milžinišką vieškelį per visą Amerikos kontinentą, nuo rytinio kranto ligi vakarinio. Savo pasiūlymą jisai pateikė prezidentui Hooveriui, paduodamas ir gana smulkiai apskaičiuotas išlaidas tokiam projektui.

Baldwino projektuojamas vieškelis automobiliams kaštuotų apie 8 bilionus dolerių. Jo nutiesimui reikėtų pasamdyti 3,000,000 darbininkų, kurie turėtų dirbti 10 metų, gaudami po \$2,000 per metus.

Šitoks milžiniškas darbas, anot sumanymo autoriaus, ne tik suteiktų uždarbį trejetui milijonų bedarbių, bet ir atgaivintų visą pramonę Amerikoje, ir to pasekoje atsidadytų pakankamai vietų fabrikuose ir kitokiose bizių įstaigose ir likusiems bedarbiams.

Jeigu Jungtinių Valstijų administracija turėtų truputį drąsos, tai ji paragintų kongresą priimti šį p. Baldwino sumanymą ir paskirti reikiamą sumą pinigų jo vykinimui. Nėra jokios abejonės, kad ji įvykinti Amerika lengvai galėtų. Juk karo metu valdžia įstengė sukelti apie 40 bilionų dolerių, ir tai ne kokiam nors produktingam tikslui, bet žmonių žudymui!

Toks vieškelis, nutiestas per visą Amerikos kontinentą, būtų ir šiaip be galo didelis idėlis ir ekonominį krašto gyvenimą. Jisai prisidėtų prie žemės ūkio ir pramonės kėlimo krašte, taigi išleisti jo pastatymui pinigai nebūtų išmesti bereikalingai.

Amerika turi arba duoti tinkamą pašalpą milijonams savo bedarbių — arba parupinti jiems darbo. Bedarbiai nėra kalti, kad biziis kenčia depresiją!

NAUJA KOMPLIKACIJA — AR "ANTIS"?

Paskiausios telegramos iš Mandžūrijos praneša, kad kinų ir rusų kariuomenės buriai sumušė japonus Nonni upės srityje ir nustumė juos atgal.

Jeigu šita žinia yra teisinga, tai Mandžūrijoje dalykai komplikuojasi. Karo lauke pasirodė nauja jėga — rusai. Tie buriai, kurie, esą, atėję talkon kiniečiams, aprašomi kaip "tarptautinė komunistų armija", susidedanti iš kiniečių, korejiečių ir rusų.

Japonijos valdžia paskutinėmis dienomis ėmė skelsti žinias, kad Rusijos sovietų valdžia siunčianti Rytų Kinų geležinkelio amuniciją kiniečiams. Kartu iš Tokio ėjo gandai apie japonų ruošimąsi maršuoti į Šiaurinę Mandžuriją, rusų geležinkelio sritin.

Gal visa tai yra tikrai karo propaganda. Bet ji rodo, kurio pusės vėjas pučia. Jeigu Tautų Sąjungai ir Jungtinėms Valstijoms nepavyks taikiu keliu likviduoti Mandžūrijos konfliktą, tai į karą bus įvelta ir sovietų Rusija.

Apžvalga

PUOLA Į DESPERACIJĄ

Tam tikros klikos, norinčios praveisti savo kandidatų į SLA. Pild. Tarybą, karščiuoja si tolyn vis labiau ir pastaruoju laiku tiesiog puola desperacijon. Matydamos, kad jų peršamiems "sleitams" SLA. nariai atsuko nugarą, jos dabar bando suvaidinti "tautos gelbėtojų" rolę ir kelia šlyktų ne kultūrišką riksmą fašistų laikraščiuose.

"Vienybėje" ir "Dirvoje" vienas pasilėpęs po pseudonimu slapukas rašo, kad "Naujienos" mėginusios terorizuoti savo šapos darbininką, kurio stuboje jo žmona pasakiusi ką tokio prieš Bagočių. Tas slapukas pasakoja:

"Žinoma, 'Naujienų' prieštariai tas labai nepatiko! Žiūrėjome, tuoj keno nubėgti ir apskusta 'Naujienoms'.

ir ne tą kas kalbėjo apie Bagočių, bet jos vyrą, kuris ten dirba. Ant rytojaus p. S. jau buvo pakviestas 'pasisiskirti' kad jo namuose kalbėta prieš p. Bagočių. Kaip p. S. aiškinosi, šitą rašančiam nėra žinoma. Bet faktas yra faktas, kad taip buvo."

Faktas yra faktas, kad visa šita pasaka yra gryniausias melas nuo pradžių iki galo, ir tas "Dirvos" bei "Vienybės" korespondentas, kuris šitokias melais bando diskredituoti "Naujienas", yra begėdiškas šmeižikas!

Mes numanome, kad tą šlyktų prasimanymą apie "Naujienas" sufabrikavo kuris nors iš to Sino-Semo pletininkų "būcliaus", kurio garsoji "dvoika" jau yra pasizymėjusi savo šlapu. Kaip jiems, taip ir fašistų organams, kurie jų kvailas pletkas deda į savo spaltus, mes pasakysime, kad "Naujienos" ne tik jokių kvotimų nedarė savo spaustuose, bet darbininkui S. (šleikui) to.

dėl to, ką jisai arba jo žmona esą kalbėjo savo stuboje, bet "Naujienų" Bendrovė ir jos viršininkai dar niekuomet nuo to laiko, kaip "Naujienos" gyvuoja, nėra bandžiusios savo darbininkams diktuoti, ką ir kaip jie turi savo stubose kalbėti!

Nėra užtardami "Naujienų" darbininkai, kurie nėra nė mažiausios skriaudos patyrę iš "Naujienų", tie begėdiškai bando jo vardą panaudoti savo tamsiai politikai. Ar tai ne biauuru? Ir jie įsivaizduoja, kad šitokių nekultūringų kelių jie patarnaus savo kandidatui Bagočiui!

Mes kartą esame pareiškę, kad p. Bačiūną, kaip jo asmenį, mes laikome geru ir draugišku žmogum, nors apie jo tinkamumą užimti SLA. prezidento vietą mes negalime nieko teigiamo pasakyti, kadangi toje organizacijoje jisai dar ne kartą nėra parodęs savo gabumų arba bent noro darbuotis. Bet kada mes dabar matome, koki elementai prie jo plakasi ir kokiomis purvinomis priemonėmis jie stengiasi praskinti jam kelią į Susivienijimo centrą, tai mes imame abejoti apie p. Bačiūno sugebėjimą orientuotis su kuo jisai susideda. Jeigu p. Bačiūnas nori pasilikti platesniosios visuomenės akysse dėžtelmonu, tai argi jisai gali toleruoti, kad jo pakalikai Chicagoje, Clevelande ir Brooklyne varinėtu tokias biauurias intrigas, agituodami už jį?

Kalbama apie "tautinę dvasią" ir jos vardu drąpastomis "išgamomis" bei "išsigimėliais" adresu ty, kurie yra per dešimtis metų veikę lietuvių visuomenėje. Ar tai tikia "tautinę dvasią" p. Bačiūnas su savo prieteliais ir pasamdytais agentais bando iškipti Susivienijimui? Kultūringi žmonės pasakys, kad tai yra ne "tautinė" ir ne kokia kitokia dvasia, o tik paprastas chamizmas.

SLA. Reikalai

Senieji SLA. viršininkai

Mes visi mėgstame, visa tai, kas "gera, graži, maloni ir naudinga. Mes smagiai jaučiamės, kuomet apie mus randasi gražios apeliokės; mums patinka gražūs medžiai, namai, baldai, drabužiai. Mylime mes ir gyvūlius už jų gražumą ir miksumą.

Žmones mes gerbiame ne tik už jų gražumą, mandagų apsiėimą, bet ir už jų geras darbus. Rodosi, taip reikia ir taip turi būti.

Bet tegu su tais gražiais daiktais kas nors atsitinka, ir mes į juos pradėdame visiška kitaip žiūrėti. Sakysime, tegul tampa nepataisomai sugadinti brangiausi baldai. Jie nebeteikia savo vertės ir jie mums pasidaro neberekalingi. Jokio pasigailėjimo pas mus jie nebesukelia, — kaip tik priešingai, — mes pradėdame jais biauurtis. Pas mus gimsta noras kuogreičiausiai nuo jų atsiskratyti. Ir prieš tai niekas neprotetuoją. Atrodo, jog tai visiškai natūrališkas dalykas: taip reikia ir taip turi būti.

Tas pat galima pasakyti ir apie žmones. Prie tam tikrų apstovyčių kai kurie žmonės turi prėgros pasizymėti, išlikti aukščiau, negu kiti. Pavyzdžiui, organizacijose tam tikri žmonės įeina į valdybą. Jeigu valdybos nariai stengiasi sąžiningai eiti savo pareigas, tai sakoma, kad jie dirba su pasišventimu ir yra atsidavę organizacijos reikalams.

Bet tegul tokie darbuotojai kur nors suklumpa arba sustopa kokias negeistinas dalykas, tai į jį pradėdama žiūrėti kaip į sugadintus baldus.

Jeigu toks darbuotojas susipranta ir laiku pasišalina, tai bent palieka gerą atmintį. Jo nuveiktus darbus visi su pasižėjimu mini. Bet jeigu darbuotojas pasipriešina ir stengiasi pasilaikyti užimamoje vietoje, tai jis susilaukia visokių paniekimų. Tokiam atvejui yra dedamos didžiausios pastangos, kad jį pašalinti iš vietos.

KAS PLAKASI PRIE "TURINGO KANDIDATO"

Tuose pačiuose fašistų organuose, šale agitacijos už Bačiūną ir kitus "tautiško šleito" kandidatus, idėta keturių spaltų pludimo lėtinėja prieš Grigaitį. Ir ji baigiasi šauksmu, kad SLA. nariai privalų rinkti žmones, "kurie dega tautine dvasia". Tai, vadinasi, rinkimų kampanijos "stofas"!

I tuos Simon-Simokačio piktžodžius atsakinėti, žinoma, nėra jokios prasmės, nes su glūsis rimto ginčo negali būti. Bet to necivilizuoto tipo skeryčiojimas rodo, koki elementai plakasi prie dolerinčio fašistų kandidato. Ponas Bačiūnas viešai gyrėsi esąs turtingas ir žadėjo suteikti laimę Susivienijimui, jeigu nariai išrinktų jį prezidentu. Dabar gi matome, kad aplink jį spiečiasi tokie asmenys, kurie ne tik neturi jokių idėjinių interesų, bet kuriems truksta ir žmoniškos sarmatos. Kas gi būtų su Susivienijimu, jeigu toks gaivalas jame įsigalėtų?

Kalbama apie "tautinę dvasią" ir jos vardu drąpastomis "išgamomis" bei "išsigimėliais" adresu ty, kurie yra per dešimtis metų veikę lietuvių visuomenėje. Ar tai tikia "tautinę dvasią" p. Bačiūnas su savo prieteliais ir pasamdytais agentais bando iškipti Susivienijimui? Kultūringi žmonės pasakys, kad tai yra ne "tautinė" ir ne kokia kitokia dvasia, o tik paprastas chamizmas.

Visa, ką aš čia pasakiau, tinka ir dabartinei SLA. politikai bei jo garbingiems ir susitepusiems vadams. Tie vadai suklupo. O tai parodo, jog mūsų garbingos organizacijos nariai jiems pasidarė per daug sunki našta. Naštos sunkumas, matoma, ir priverė juos suklupti.

Jeigu jie būtų supratę, kad nebetinka vadovauti Susivienijimui, ir daugiau nebėstų savo kandidatūrai, tai visuomenė nors galėtų įvertinti jų praiečių nuveiktus darbus.

Kai kurie žmonės apeliuoja į SLA. narius, kad balsuotų už susitepusius vadus. Girdi, tie vadai praiečių yra daug nuveikę, ir daugiau nebėstų savo kandidatūrai, tai visuomenė nors galėtų įvertinti jų praiečių nuveiktus darbus.

Bando pinigais laimėti nominacijas

"Dirvos" ir "Vienybės" peršami kandidatai esą sekmingi ir dideli biziariai. Tie didieji biziariai mēto dides sumas pinigų agitacijai už savo kandidatūrą, kad patektų į Pildomą Tarybą.

Reikia, jie turi išrokovimą tai daryti. Mano apskaitliavimu, Bačiūno-Tarčilo-Jurgaitės "steltas" jau dabar yra išleides savo agitacijai apie \$1,000. Tos išlaidos maždaug yra tokios: "Dirva" išsiuntinėjo 22,000 laišku su laipeliais, — 1 centas už laišką sudaro \$20, o kur spauda, kur siuntinėjimo darbas? Čia lengvai susidaro keturi ar penki šimtai dolerių. O kur dar tos visos konferencijos ir tie visi fundinimai ir vaiss? Vis tai, matoma, eina iš tų didžiųjų biziarių kišenių, — tų biziarių, kurie būtinai nori įsigauti Pildomąją Tarybą.

SLA. nariai turėtų apsižiūrėti, kol da nėra vėlu, kad ne-

pavertus SLA., kuris yra kultūrinė apdraudos ir pašelpos organizacija, į republikonų partiją, kur didieji biziariai politikieriai perka valdiškas vietas už pinigus. SLA. nariai turėtų neduoti nė vieno balso tiems didiesiems biziariams, kurie spendina tokias dides sumas pinigų, kad įsibriovius į Pildomą Tarybą.

Appinkime SLA. garbę ir užtikrinkime saugumą mūsų organizacijai, nomainuodami sekamus kandidatus: ant prezidento adv. F. J. Bagočių, viceprezidento J. V. Grinių, sekretorium Dr. M. J. Viniką, išdo globėjais S. Bakaną ir Jurgį Stungį bei daktarų kvotėju Dr. J. T. Baltrušaitienę. Šie kandidatai yra nuoširdūs SLA. darbuotojai ir jie nemėto tukstančių dolerių, kad nusipirktų vietą Pildomoje Taryboje.

Kazys Milleris,
SLA. 90 kuopos narys.

Skaitlytojų Balsai

Ar Tai Pažangiųjų Sandariečių Politika?

Artimo Sandarai draugo balsas

Neginčysime, kad Amerikos lietuvių yra pasiskirstę į keturias stambesnes grupes: pažangiųjų ir atžagareivių, klerikalų ir komunistų. Mažesnes frakcijėles ty keturių grupių tarpe yra tik taktikos ir gal asmenų dalykas. Šiaip tos keturios grupės siekia keturių aiškiai apibrėžtų siekių.

Pažangieji, imant plačią prasmę, norėtų matyti įsigyvenant demokratinis idealus, žmones, saviškius, susipratusių, galvojančių, lispus kaip ekonomistai, taip ir mityškai, neprietriskus, ne-fanatiskus ir kooperatyviškai veikiančius linkui visjėms lygiai brangių tikslų.

Tai grupelį priklauso cvi srovės, socialistai ir sandariečiai; gal but pavieniai ar grupelėmis kiek skirtingai, bet bendrose savo, masėse siekia ty pačių gerbuvio idealų ir kovojantys prieš tuos pačius fizinius, ekonominis ar dvasinius pavergėjus.

Atžagareiviai, reakcionieriai, "tautininkai", "fašistai" ir kaip ten jie dar vadinais; klerikalai, katalikai, kriščionys ar dar kaip ten, ir komunistai, bolševikai — jie visi yra tarp savęs lygūs tikslais, kurių visi siekia, tik kitokiais būdais, — butent uždėti laisvam žmogui apynasrį ir jį vedžiojant priversti jį klausyti įsakymų, ar tai iš Maskvos, ar iš Romos ar iš tokios Brooklyno palėpės.

Praktiškai, kada pažiūrime, belieka tik dvi didelės srovės, arba du frontai: vieni, kurie kovoja už žmogaus kaip asmens ir draugijos, kaip asmenų laisvo susibūrimo išsivadavimą ir nepriklausomybę, kiti, kurie siekia ir asmenį ir draugiją pažaboti ir akiai klausyti įsakymų, nežiūrint, kaip kenksmingi, atsilike, nedori ir kvaili tie įsakymai būtų.

Tas susigrupavimas gana aiškiai yra matomas mūsų drauginiame gyvenime. Ir reikia pasakyti, bent ligi paskutinių laikų, kiekviena grupė savo įsitikinimų ar tikslų siekė gana atvirai, nesviruodamos. Taip buvo su "Naujieniečiais", taip buvo su "Sandariečiais", taip su "Draugiečiais", taip, tik galbut kur kas atkakliau, su "Laisviečiais". Tik kada teko atsistoti akis akin su draugu ir priešu ir pasirodyti pilnu veidu, svarbiausiam mūsų gyvenimo reikalui atėjus, tokio Susivienijimo Lietuvių Amerikoje politikoj, — iš visų atsirado viena grupė, kuri išsigando savo pareigos ir pradėjo keistai tupioti. Deja, tokia rolę te-

ko Sandaros organizacijai. Nežiūrint, kad ir pavieniai Sandariečiai, ir kolonijų veikėjai, ir kuopos yra pakartotinai išsireiškę, kad Sandariečių vaidmuo turi būti ir yra, stovėti ten, kur mūsų demokratybės įsitikinimus, senai jau įsigyvenusias laisvės tradicijas reikia ginti, ten kur suvienytu frontu prieš reakciją reikia atsistoti; ir nežiūrint į tai, kad tokie "Naujienų" žmonės yra pakartotinai parodę, kad jiems kur kas mažiau teapeina savo grupės, bet nepalyginamai daugiau bendri pažangiųjų žmonių, demokratybės, reikalai, — tačiau "Sandaros" išsaina numeris po numerio ir jos centre sėdintieji žmonės kabinėjasi, laužiasi į atviras duris, ieško nėsamų "priešų", stačiai ligi įkyrumo.

Paklausus, kodėl taip, atsako, kad, girdi, jei mes Naujieniečių nekabinėsime, mums užmetinėja, kad mes nuo jų niekuo nebesiskiriame! Jei jau tik tiek skirtumo teranda, tai, reikia pasakyti, kad patys Sandaros centro išminčiai nežino, kas Sandara yra ir kuo ji skiriasi. Bereikalo tad jie Sandaros principus ant kaktos sau rašinėja. Jie jų vis tik patys nemoka išskaityti. Jei yra skirtingo principo, tai laikinas taktikos bendrumas jų nepanaikins.

Paprastai baimė turi dideles akis. Kad Sandaros centro žmonės kandžiojasi delto, kad juos baimė prie to verčiasi, senai yra aišku. Bet pažvelgkime, ko jie bijosi? — Nagi, pasirodo, koks nors "fašistpalaiškas", arba nusibankrutavęs komunistėlis bus pribauginęs: žiūrėkite, sandariečiai, Naujieniečiai jums suėsi! Arba vėl, žiūrėk, sandariečiai nieko nesibara su Naujienomis, vadinasi, jie nesiskiria nuo naujieniečių. Na, tai Sandaros centro vyrai ir "rady starastia". Beabejo, jų kirsintojai iš to patys tik gardžiai pasižuoka.

Tegul jau kurį laiką ir pasibaimytų. Tik viena bėda, kad tokiu savo betaktiškuumu Sandaros dabartiniai vedėjai kenkia ir savo organizacijai ir bendram mūsų tikslui.

Kiti dalykai man nesvarbus. Čia turiu galvoj SLA. Tikrenybę, ne tiek čia dabar svarbu asmenys, kiek patys principai. Kandidatų į SLA. Centrą yra daugiau, negu keli sąrašai. Bet visi jie yra dviejų grupių: demokratiniai-pažangūs ar "fašistuojantieji" reakcingi. Kurių fronto esame?

Jei Sandaros jaunieji vedėjai vis dar neišmoko kitaip savo kandidatų pirkti, kaip kitų kandidatų iškėlimui, tai — į patį klystą. Bet jei jie žino, kad kabinėdamiesi prie to, su kuriais jie privalėtų ieškoti kooperacijos svarbesniuose mūsų viešojo gyvenimo reikaluose, su ir tiems viešiesiems reikalams tarnauja, jie labai laimėklysta.

Klysta delto, kad dalį savo pasekėjų tikrai įbaugins, ir juos nuvarys prie reakcionierių, kaip jau daugelį yra nuvarę, ir delto, kad kita dalis, ir norėdama likti Sandarai ištikimais, negalės, kadangi Sandaros centro žmonės varžo jų laisvą akciją. — Šiuose SLA. rinkimuose bent aukščiau minėtos dvi srovės, Sandariečiai ir Naujieniečiai, neturi asmeniškių interesų, bet, kiek iš abiejų pastangų matyti, turi sveiką ir būtiną interesą, neprileisti, kad SLA. po 45 metų paimitų kokie nors užpakaliniai susibūrimai su priešingais mūsų demokratinėmis tradicijoms tikslais. Todėl, ir laikydamiesi už savo kandidatų sąrašus, šios grupės privalo laikytis, jei jau ne ko venimo reikalui atėjus, tokio Susivienijimo Lietuvių Amerikoje politikoj, — iš visų atsirado viena grupė, kuri išsigando savo pareigos ir pradėjo keistai tupioti. Deja, tokia rolę te-

Sveikatos Dalykai

Asthma arba dusulis

Rašo Dr. A. Montvidas

Asthma, tuli odos bėrimai, šieno slogos ir visa eilė kitų ligų, nors žymiai skiriasi viena nuo kitos, turi bendrą pradžią — tai liginio jautrumas kokiam nors daiktui. Iš patirimo žinome, kad tuli žmonės apserga nuo pieno, arba nuo veršienos, arba nuo žirnių ar ko kito. Neatsiranda kokias nors žinoma liga, o tik kokie nors simptomai. Tuli žmonės kaip tik suvalgo žemuogių, tuoj gausna odos niežėjimą ir išbėrimą. Kitiems tai darosi nuo pupų, treitiems nuo vištienos ir t. t. Tapa iširta, kad ir asthma didžiojo atsitikimų (o gal ir visuomet) paeina nuo kokio nors kito, kurio liginio kunas negali pakęsti. Kodėl milijonai kitų žmonių tuos pačius daiktus gali valgyti ir uostyti ir neapserga, o tuli žmonės apserga, nelengva išaiškinti. Yra atsitikimų, kad asmuo neturi asthmos, kol nėra arkliao arti. Kaip tik užuodę arklį, tuoj ima jo plaučiai karkti, švilpti ir smaugeti. Kitiems tai darosi šunų užuodus, treitiems katę ir t. t. Žolių dulkių prisisuostome visi, bet jos nepadaro pas mus nė asthmos, nė slogų, bet yra žmonių, kurie apserga nuo kokios nors žolės arba medžio žiedų dulkių. Dar stebėtinau, kad jiems ima kenkti tokis daiktas, kuris pirma nekenkė.

Šitie dalykai yra gydytojų tyrinėjami ir kuomet nors taps išaiškinti.

Svarba yra tame, kad jau žinoma, kaip surasti asthmos ir panašių ligų priežastį pas tą ar kitą ligonį. Daromi yra ant jo tyrinėjimai, kad suradus, kokis daiktas pas jį ligą padaro. Braižomos yra jo odos įvairios medžiagos: maisto daiktai, žolių dulkės, paukščių plunksnos, gyvulių plaukai ir kitokios dalyks, bakterijų medžiagos. Kartais prieisina padaryti didelį skaitlių braižymą, kol užtinki medžiagą, kuri sukelia ligą. Pasi-taiko, kad visai negalima užtikti. Kadangi pirmiausiai braižomos tokios medžiagos, su kuriomis ligonis kas diena susiduria, gana dažnai kaltininkas surandamas gan greit.

Įbrėžus tos medžiagos, kuri pas ligonį sukelia asthma, įbrėžtoji vieta plačiai parausta ir viduryje kiek papurpsta ir išblyksta. Pakartojus įbrėžimus ta pačia medžiaga ir vis gavus tokią pat reakciją, darosi aišku, kad ligonis yra jautrus tai medžiagai. Retkarčiais pasiteiko rasti, kad jis yra jautrus daugiau negu vienai medžiagai.

Tyrinėjimas liginio neskaidina, nes tik odos viršus braižomas.

Ištyrus, nuo kokios medžiagos asthma paeina, įsakoma jos šalintis. Tulos medžiagos gali būti ir yra priuosiomios liginio nereikalingo jautrumo atbukinimui. Pav. jeigu jautiena sukelia asthma, iš jautienos padaryti vaistai vartojami jautrumo atbukinimui.

Vadinasi, pirma reikia iširti, kas pas tą ar kitą ligonį sukelia asthma, o paskui jau nesunku patvarkyti, kad jis jos nusikratytų. Kol neiširta arba nepasiduooda iširtimui, tol gydymas netikras. Visokie vaistai, vartojami laikinam palengvinimui, ligos neprašlins.

Nauji No. 19 ir 20 "Kovos" gauti šiandie. Kaina 10c. Klauskite Naujienose.

ATĖJO "Kultūros" No. 9. Galima gauti "Naujienose". Kaina 45 centai.

Skelbimai Naujienose duoda naudos delto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Tarp Chicagos Lietuvių

Cicero

Lietuvos Tautiškos Sesers

Lietuvos Tautiškos Sesers savo parengimu pilnai patenkinamos, nes susilaukė daug svečių, ir visi gražiai linksminosi iki vėlomos.

Tas parengimas atsieikė pilnai tikslą. Mat, buvo skelbta, kad merginos ir moters amžiuje iki 20 metų busiančios priimtos draugijon be įstoimo mokesčio. O senesnės įstojimas busias nupigintas. Ir minėtime vakare netoli tuzinas merginų ir moterų padavė prašymą priimti jas draugijon.

Bet toli gražu tokio skaičiaus neužtenka. Dar yra daug merginų ir moterų, kurios jokiai draugijai nepriklauso. Taigi jos dabar turėtų progą naudotis ir įstoti kalbamon draugijon. Draugijos susirinkimai laikomi p. Lukštienės svetainėje pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio.

Vakarinės žvaigždės Kluabas turėjo paprastą susirinkimą praėjusio antradienio vakare. Tarpe kita ko nutarta dalyvauti in corpore Draugijos Lietuvių Kareivių parengime, kuris bus 21 d. lapkričio Lietuvių Liuosybės svetainėje, t. y. už savaitės laiko.

Klubo nariai turėtų skaitlingai dalyvauti. Tai yra parama vienių kitiems.

Klūbas turėjo keletą ligo-

Skaumas Pečiuose

Nežiurint ar tai būtų dieglys, ar išampyti muskulai, greitai yra palengvinamas su linimenta **PAIN-EXPELLER**

nių sirgusių ilgoką laiką. Su-
prantama, tai ne geriausia at-
siliepią į jo išdą. Bet kitaip ir
buti negali, nes žmogus deliai
to ir priklausos pašalpos orga-
nizacijoms.

Pora mėnesių atgal buvo at-
sišaukimas bedarbių vardo,
kad išrinkti komitetą, kuris
lankytų konferencijas ir gelbė-
tų alkaniems bedarbiams. Ir
šiam susirinkime komitetas
vietoj raporto pridavė punda
popierių. Tai visas komiteto vei-
kimas.

Na, ir kilo ginčų. Vieni va-
rėsi už tai, kad skaityti tuos
raštus, o kiti, kad neskaityti.
Buvo net tokių argumentų: gir-
di, reikia skaityti, nes kurie
neskaita "Vilnės" ar "Laisvės",
tai nieko nežina apie bedarbių
vargus.

Turėtų labai sveika visus tą
nešvarių komunistų propagan-
dą varančius šluoti lauk iš sa-
vo tarpo. Ypač tai turėtų pa-
daryti nepolitiniai kluabai ir
draugijos, kurie privalo pirmoj
vietoj savo pačių nariais rupin-
tis be jokių kelionių į Washing-
toną. Ir pinigų geriau yra su-
vartoti bedarbiams maitinti, o
ne komunistinių agitatorių ke-
lionės kaštams padengti.

Korespondentas.

Spulų darbuotojų žiniai

Organizacijos mitingas Build-
ing and Loan Reserve Exchange
Cook paviete bus laikomas sek-
madienį, lapkričio 15 d., ad-
savaitės laiko.

Valome

Senas skrybelis: paskiau
išrodo kaip naujos.
Taipgi valome ir prosi-
name vyriškus ir overkautus: mote-
rų dreses ir kautus. Darbas labai ge-
ras ir garantuotas.
Little Star Cleaners
3328 So. Halsted Street
kampas 33rd Plate

resu 2343 So. Kedzie ave. Mi-
tingas prasidės 2:30 val. po-
piet.

Kiekviena Cook pavieto sta-
tybos ir paskolų asociacija kvie-
čiama dalyvauti mitinge.

Reserve Exchange planuoja
garsinimo vajų visame mieste
naujiems nariams gauti. Ir šia-
me mitinge bus svarstoma vi-
sas vajuas programos ir pada-
ryti galutini sprendimai.

Suvenyta spulų bendrovių
akcija yra reikalinga apsaugai
biznio ateity. Taigi visi daly-
vaukite.

Kviečia komitetas: John A.
Sierosinski, Sidney J. Keelik,
Albert Niedbalski, Jonathan H.
Pugh.

Koncertas Pavyko

Koncerto programą pildė p-lės
Bonds ir Čepukaitė

Praėjusio pirmadienio vaka-
re baptistų bažnyčioje, prie So.
Dearborn ir 52 gatvių, buvo
koncertas, kurį rengė negrų in-
teligentų jaunimo organizacija
savo talentingai ir pasižymėju-
siai pianistei p-lei M. A. Bonds.

Šiame koncerte p-lei Bonds
asistentė buvo p-lė Valerija Če-
pukaitė.

Publikos daugiausia susirin-
ko negrų, viso apie 300. Šios
jaunos artistės sužavėjo publi-

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Gydo, Reumatizma, Rankų, Kojų,
Nugaros skaudėjimą, Sali, Rankų,
Kojų, širdies, Plaučių, Galvos skau-
dėjimą, ir toip visokių skaudėjimus
(tik ne rones).
Tukstantai žmonių yra išgydę o
milijonai dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tiek
verta kuo, kiek ir pati sveika su-
lig naudos gydymo.
Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00,
ir 10 centų extra už persiuntimą.
Klauskite pas aptiekorius toip
DEKEN'S NEW DISCOVERY
OINTMENT.
DEKEN'S OINTMENT CO.
P. O. Box 352
Hartford, Conn.

ką, o už tai pastaroji atsimoi-
kėjo joms ne tik entuziastiniu
dėnu plojimu, bet ir gėlių bu-
kietais.

Reikia stebėtis kaip negrai
gerai supranta muziką ir mo-
ka ją įvertinti ir pagerbti ne
tik saviškius, bet ir kitos ra-
sės muzikus už jų nuopelnus.

P-lė M. A. Bonds tiesiog gė-
lėmis apkrauta. Taipjau Vale-
rija Čepukaitė buvo apdovano-
ta gėlėmis.

Programai pasibaigus, įžy-
mesnieji iš negrų draugijos tar-
po, subėgę už estrados pasvei-
kino programo pildytojas.

Publika, susirinkusi šiam kon-
certui, matyti, buvo intelligen-
tijai. Jų apsirėdymas švarus, vy-
rai daugumoj tuksydose, mo-
ters turtinai pasipuošusios; jų
užsilaikymas nepaprastai kultu-
ringas. Laikė programo nepa-
sijadins nė vienas. Kai dėl tvar-
kos, tai iki pasibaigs numerio
pildymas ar tai pianu, ar smul-
ku, nė vienas ir nė viena nelei-
džiami į salę. Tik sustojus pia-
ną skambinti ar smukuoti, bu-
vo leidžiami į salę pavėlavu-
siejai. Tai daryta, kad nesukel-
ti bėdėsio.

\$1,000,000 Nenupirks Pražudyto Regėjimo

LEAVES NO MARK ON BRIDGE OF NOSE

Puikys, vėliausias mados SLI-
PUOTI akiniai sustiprins akis,
prašalins jų nuovargį ir galvos
skaudėjimą, taipgi stebėtinai pa-
gerins regėjimą. Pagražina išvaizdą. Patenkinimas garantuotas.

Dr. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
OFISAS IR AKIŲ DIRBTUVĖ

756 West 35th Street — Telefonas Yards 1829

Bažnyčia, kurioj šis koncer-
tas įvyko, yra švari ir tinkā-
ma koncertams.

Rep.

Reikalauja valdininkų algų numušimo

Šiuo laiku susirinkusi spe-
cialė legislatorų sesija kai ku-
rių Illinois valstijos municipa-
litetų finansinei krizei pašalin-
ti. Yra patiekta legislaturai

SVEDUAMERIKOS LINIJA
LA NEWYORKO I
KALIFORNIA
Per Londoną
TRUPES KELIAS I LIETUVĄ PER SVEDIJĄ

KALĖDŲ EKSKURSIJOS
Iptaukia iš New Yorko
S. S. "DROTTNINGHOLM"
Gruodžio 2 d. 8 m.
M. L. "GRIPSHOLM"
Gruodžio 8 d. 8 m.
Klauskite Kalėdinių eirkuliorų
Informaciją ir laivakorčių kreipkis
į vietinį agentą arba tiesiog į
SWEDISH AMERICAN LINE,
181 N. Michigan Ave.,
Chicago, Ill.

keletas bilių kaip priemonių ti-
kslui siekti.

Bet keletas legislatorų narių
inėse sumanytą nukapoti vals-
tijos valdininkų algas, jų tarpe
gubernatorio ir legislatorų na-
rių. Manoma tečiau, kad tokie
pasiūlymai nepraes.

Phone Hemlock 2327
JOSEPH VILIMAS
NAMŲ STATYMO
KONTRAKTORIUS
6504 So. Washenaw Ave.
CHICAGO, ILL.

Garsinkitės Naujienose

Rakandų Išpardavimas Šia Savaite

Mūsų dirbtuvėj šia savaitę galite nusipirkti
LABAI PIGIAI frontinio kambario setą. Tai
setas bus tikras papuošimas jūsų frontinio
kambario. Pasinaudokit šiais nepaprastais bar-
genais: atvažiuokite į mūsų dirbtuvę šiandien.

Midland Parlor Furniture

and Manufacturing Co.

A. PATEJUNAS, Savininkas

4140 Archer Ave. Phone Lafayette 7404

NAUJIENU KONTTESTAS

PRASIDĖS

Gruodžio 1, 1931 ir tęsis iki Kovo 31 d., 1932

Kontestantams bus išdalinta KELETĄ TUKSTANČIŲ DOLERIŲ
Dovanų. Kiekvienas Kontestantas už savo pasidarbavimą gaus do-
vanas GRYNIAIS PINIGAIS, nežiurint kiek jis dirbs.

Visi NAUJIENU draugai kviečiami dalyvauti Konteste ir prašomi
TUOJAUS užsiregistruoti — išpildydami apačioj šio skelbimo patal-
pintą kuponą.

Kontesto smulkmenas ir taisykles pranešime gavę jūsų sutikimą.

Kreipkitės laišku arba ypatingai

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.

Chicago, Ill.

SUTINKU DALYVAUTI NAUJIENU KONTESTE

Vardas ir pavardė

Gatvė

Miestas

Valstija

Parašas

1931

Tarp Chicago Lietuvių

Roseland

Neseniai sugrįžusio iš Rusijos universiteto profesoriaus pasakaita apie tą šalį

Duos pasakaitą apie Sovietų Rusiją Loyola universiteto profesorius p. Svanis. Jo pasakaita bus Strumilo svetainėje, prie Indiana ave. ir 107 gatvės, lapkričio 22 d. Pradžia 2:30 val. popiet.

Paskaitos tema tokia: Kas dabar dedasi Sovietų Rusijoje? Profesorius Svanis pats buvo Rusijoje tyrinėti tenyktę tvarką. Jis ką tik sugrįžė iš Rusijos, kur daugelį dalykų matė savo akimis. Jo tyrinėjimui pagelbėjo daug tas faktas, kad jis vartoja rusų kalbą. Tai gi dabar jis aiškina kokia tvarka viešpatuoja bolševikijoje.

Svarbu visiems pasakausyti, tad žiniosime, ar bimbiniui teisybė skelbia apie Rusiją, ar meluoja.

Kas ypač turėtų atrodyti svarbu bimbiniams davatkom, tai kad profesorius žada apmokėti kelionę į jų matuškę Rasiją tiems, kurie ten norėtų apsigyventi. Bet jeigu jid norės grįžti į Suvienuytų Valstijų vergiją, tai jau tuomet turės su-

grįžęs kelionės kaštus padengti.

Iš tikrųjų, kam čia kapitalizmo šalį vergauti, jei lengviau galima švento Stalino karalystėje laisvai gyventi? O ir kelionė nieko nekainuoja.

Tad visi ir visos Stalino ir Bimbos davatkos pasinaudokite proga. O tuomet gal nenorėsite būti darbininkų provokatoriais arba klausyti šnipų.

Paskaita bus duota anglų kalba. O po paskaitos bus galima duoti lektoriui klausimus ir rusų kalba, nes profesorius Svanis moka ir rusiškai kalbėti.

Ižanga tikrai 15 centų asmeniui. Tad neužmirškite visi ir visos atsilankyti ir išgirsti pranešimą apie Rusiją iš lupų ten buvusio žmogaus. Ir nesivėluokite, nes punktualiai kaip 2:30 val. popiet paskaita prasidės.

Kviečia A. S. Puškino Nepriegulmingo Klubo Komitetas. Roselando korespondentas.

Joniškėčių Vakaras

Joniškėčių Labdarybės ir Kultūros Klubas rengia rudeninį rožių balių sekmadienį, lapkričio 15 d., Lietuvių Auditorijos mažojoje svetainėje.

Komisija, pp. Laucaitienė, Kazimieraitienė ir Rimdžienė, užtikrina, kad bus smagus vakaras ir susirinkti ne tik joniškėčiai, bet ir kitiems svečiams bus užtekinai vietos tarp joniškėčių. Visi kviečiami atsilankyti.

Draugas.

Bridgeportas

Draugystė Palaimintos Lietuvos laikė mėnesinį susirinkimą lapkričio 11 d. Lietuvių Auditorijoje.

Susirinkimą atidarė pirm. F. Bacevičia. Valdya pribuvo visa. Protokolas priimtas. Išduotas raportas komiteto, kuriam pavesta rūpintis rengimu balius ir teatro. Komitetas pranešė, kad visas yra priuosto. O A. Gurskis paaiškino, kad bus vaidinama labai graži komedija, publika turėjanti daug juoko, pamatys kaip žentai iš Amerikos veikia. Susirinkimas priėmė tokį paaiškinimą su užgimu.

Patarčiau kiekvienam priklaustyti Draugystei Palaimintos Lietuvos. Tai yra tautiška

[Acme-P. & A. Photo]

Lordas Kilsane, kuris turės sėdėti kalėjime 12 mėnesių už siuntinėjimą prigavinsio literatūros apie savo kompaniją.

draugystė ir turtinga kapitalu. Turto ji turi daugiau kaip dvilika tukstančių dolerių, o narių priskaito virš 400.

Nutarta, kad tame baliuje ir koncerte būtų priimami ir draugijų nariai be įstojimo mokesčio nuo 18 iki 40 metų. Nepraleiskite geros progos, o busite užganėdinti.

Zagarietis.

Bridgeportas

Apie Chicago's Lietuvių Auditoriją

Pirmadienio vakare, lapkričio 9 d., laikė susirinkimą Auditorijos direktoriai ir klubų ir draugysčių atstovai.

Susirinkimą atidarė pirm. J. Balčiūnas. Pasirodė, kad buvo visi direktoriai. Perskaitytas protokolas iš praėjusio susirinkimo. Raportas priimtas. Finansų komisija paaiškino, kad šį mėnesį įplaukė \$1,200. Taigi Auditorijos biiznis pradeda gerėti.

Pas Evaldas paaiškino, kad randasi pora tuščių krautuvių. Man atrodo, kad gali padaryti gerą gyvenimą tas, kuris parendavos jas, nes Auditorijoje įvyksta daug parengimų įvairių draugijų ir vieta yra gavi.

Taip jau randasi gerų vietų pasigarsinimui ant kortinų. Pasigarsinti čia galima nupigintomis kainomis. Tas vietas mėgino paimti svetimačiai, bet direktoriai nori visus lietuvius biznierių parenti.

Išdavė raportą ir koncertui rengti komisija. Paaiškėjo, kad rengiamas gražus koncertas,

bus kviečiami keli chorai ir geri dainininkai.

Direktoriai taipgi nutarė šaukti visų draugysčių valdybų susirinkimui lapkričio 27 d. pasitarti apie bendroves pagerinimą. —Direktoris.

Kalėdinis Kliubas

Burelis draugų kalbasi apie draugijas, prie kurių jie priklauso. Vienas priklauso vienai draugijai, kitas kitai, trečias dar kitai, kiekvienas giria savo draugiją ir ją didžiuoja. Vienas gi negalėdamas pasigauti savo draugiją, prisimenia, kad jis kas savaitę moka bankui ir išdidžiai pareiškia: "Žinoma, aš irgi priklausu, aš priklausu Kalėdiniam Kliubui".

Ir jis turėjo pamato didžiuotis, nes jis bus tas, kuris tikrai turės pinigų prieš Kalėdas, kada turėjimas extra pinigų ypač teikia didelio smagumo. Iš visų švenčių amerikiečiai daugiausia domėsi Kalėdais. Kiekvienas, nežinantis, kaip pasidaryti prie tos dvios, kuri dabar persimetė net ir vaikams, dėti Kalėdinį Kliubą suteiktos pagalbos.

Kalėdinį klubą sugalvoja vienas žmogus rytinėse valstijose. Jam visomet trūkavo pinigų jo reikalams, kada atėdavo švenčių laikas. Jis sugalvojo atidėti tam tikrą sumą kiekvieną savaitę i dėžutę, pradedant nuo Naujų Metų ir sekamoms Kalėdoms jis turėjo užtekinai pinigų.

Jis pasipaskojo savo miesto bankieriui apie savo sistemą taupyti Kalėdoms pinigų. Bankierius tuojau sutiko priminti tam tikslui savitinius depozitus nuo savo kostumerių. Taip gimė pirmas Kalėdinis Kliubas.

Šis sumanymas tapo visiems patiko, kad jis pradėta vykinti visoje šalyje ir klubai nuolat auga, taip kad jie dabar kasmet prieš Kalėdas išmoka artį \$500,000,000.00. Klubai yra nuo \$12.50 iki \$1,000, bet labiausia praplėti yra nuo \$1 iki \$5 savaitinių depozitų skyriai.

Zmonės visur labai pritaria Kalėdiniam klubams. Todel klubai savo nariams ir gali kasmet išmokėti šimtus milijonų dolerių. Kas atsiptika su ta

milžiniška pinigų suma? Ar visi jie nueina Kalėdų pirkiniams? I šį klausimą p. H. C. Laycock, Prezidentas Peoples National Bank and Trust Co., atkaima atsakė: "Anaiptol ne, nes Kalėdoms išleidžiama tik mažesnė pusė pinigų. Didens pusė pinigų nueina i reguliaries taupimo sąskaitas, pirkimui investemty, apmokėjimui apdraudos, nuosimčių už morgičius, taksų ir biskis labdarybei".

Nors pirmykštis tikslas buvo susirinkti pinigų Kalėdų išlaidoms, bet daugelis vartoja šį planą net ir atmokėjimui skolų. Jie randa, kad lengva yra susirinkti pagaidaujamą sumą mažais savaitiniais depozitais ir tuo mažinti skolų našta.

Bankai patyrė, kad daugelis narių priklauso prie klubo metai iš metų. Jie gavę čekį iš vieno klubo, tuoj pradeda mokėti ateinančių metų klubui. Kalėdinis klubas gyvuoja visą ketvirtįdį šimtmečio, bet susidomėjimas juo ne tik nemažėja, bet nuolat auga, kai kur net ištiesi šeimynos jam priklauso, nes jis tapo pritaikintas kiekvieno kišenii. Klubas, visų nuomone, yra geriausias budas susirinkti pinigų Kalėdų laikui.

Silpni Nervai Pada- romi Stiprus

Nuga-Tono turi savy valstina, kurie išvalo kūną nuo ligų neši, sukuria ir atgaivina susilpnėjusius nervus, raumenis ir kraujotaką, padidina apetitą, padidina energiją, padidina inkstų ir pūslių pajėgumus ir leidžia jums džiaugtis gyvenimo smagumais. Gaukite bonką. Nuga-Tono be viltinimo. Jis yra parduavinėjamas aptiekiniuose. Jeigu aptiekiniuose neturi, jo paprašykite iš usakytų del jų iš savo urminimo.

ATSIKRATY- KIT LIGŲ PE- DI. nosyje, burnoje ir gerklėje

Leiskite Zonite išvalyti susikimšusias atmatas, išvalinti perus, nepilietiti ligus. Labai naikinantis perus. Raminantis plėves

Ar jusų skilvis, inkstai, kepenys ir viduriai tinkamai veikia?

JUS ŽINOTE, KAD SO NUOSIMOCIU VISU LIGU ir susirinkimais nuo skilvio ir netinkamo vidurių valymo. TUKSTANTAI VYRU ir MOTEBU, kurie kenčia nuo visokių ligų, yra dabar paverę var-
kūnais. DR. MICHAEL'S ALL HERB TONIC, kuris labai sveikina tokius, yra parduojamas 20 skirtingose gydančių žievių, skaičių, uogų, lapų ir žolių. Natūrali savy narkotikais, kurie yra vadinami, kaip ar alkoholio. Tai yra sietos mos reguliuotojas, kuno budavotojas ir kraujo valytojas. Atleikite i musų sunkrovą nemokamam pasitarimui. Doktoras egzaminuoja yra vėsiškai dūka kada vartojate Dr. Michael's All Herb Tonic. Arba pasiklauskite, prisiustami būc, o mes prisiustame jums \$1.00 bonką Dr. Michael's All Herb Tonic, ir tuos patys patiekime, kad jid niekas kitas jums nemocobio, tai pagelbės DR. MICHAEL'S ALL HERB TONIC.
Pen dvi savaites tik Dr. Michael's All Herb Tonic. Syrupo nuo Kosulio dykai kada perkate 1 bonką DR. MICHAEL'S ALL HERB TONIC.

Dr. MICHAEL'S ALL HERB TONIC
4745 SO. ASHLAND AVENUE, 1205 MILWAUKEE AVENUE, 1043 W. NORTH AVENUE, 3042 W. 26th STREET

Archer Ave. Big Store

4187-91 Archer Ave. Kamp. Sacramento St.

**DIDELIS 3 DIENŲ BARGENŲ
IŠPARDAVIMAS**
KETVERGE, PETNYČIOJ ir SUBATOJ,
Lapkričio 12, 13 ir 14

KUPONAS

American Family Muilas, ne daugiau 5 šmotų, su šiuo kuponu šmotas 3/4c.

VAIKŲ FLANELINIAI MARŠKINIAI	
Iš storo pilko ar rusvo Flanelteto, didumo 8 iki 14, 69c vertės	39c
Storo nerinio, žiemos laikui, švelni apacia. Reguliarės \$1.00 vertės, dabar	49c
VAIKŲ IR MERGAJŲ VILNONIAI SWEATERIAI	
Storai, šilti, slipover stiliaus, 6 iki 14 metų. Reguliarės \$1.39 vertės, dabar po	69c
MOTERŲ ŠILKINĖS IR VILNONĖS KOJINĖS	
Naujų rudeninių spalvų, puikiausios 50c kojines, specialiai pora	19c
VYRŲ RAYON ŠILKINĖS KOJINĖS	
Gražių naujų kletkūčių ir dryžių. Reguliarės 35c vertės, pora tiktai	17c
VAIKŲ ŠILKINĖS IR VILNONĖS KOJINĖS	
Puikiai padarytos, švelnių spalvų, didumo 6 iki 9½, reguliarės 50c, vertės, pora po	29c
VAIKŲ ŽIEMINIAI UNION SIUTAI	
Del vaikų ir mergaičių, visi storai fleeced, 2 iki 16 m. amžiaus. Reg. 98c vertės, tiktai po	49c
DOUBLE BED BLANKETAI	
Pilno lovos didumo. Stori, bet minkštos bovelnos. Gražių plaidų. Reguliarės \$2.00 vertės, pora po	\$1.19
VAIKŲ IR MERGAJŲ ČEVEKYAI	
Perdėm grynos skuros, augsti viršai. Didumo 8 iki 2. Reguliarės \$1.98 vertės, pora už	98c

Mergaičių Žieminiai Kautai

Dabar taip populiaraus Alpaca Pile, kad išrodo kaip tikro kaillio. Pilki ar rusvi. Didumo 3 iki 14. Reguliarės \$9.00 vertės, tiktai už **4.95**

VARICOSE GYSLOS

AMŽINAI IŠGYDOMOS PAGELBA
VELIAUSIO EUROPOS
ISRADIMO

Šis pastebėjimas treatmentas yra telkiamas kai jus dirbate ar vaikštote. yra be skausmo ir absooludai saugus. Po kelių treatmentų jus nebetrinčite. SKA: 3515 MESAUNGIO, SUTINDU 15 NOU-
VARGIO JAUSMO. Varicose Gyslos iš-
valys ir nebūs tolika švelnia, kuris rodo-
ty, kad jus kada nors ometė turėti var-
icose gyslas. KOTU ULCEBIAI, ATDAROS
ŽAIZDOS, PHLEBITIS, KOTU SUTINDIMAI
išslegio i stebėtinai trumpa laiką.

EGZAMINACIJA DYKAI
KAINOS ŽEMOS

Liudijimai suteikiami ant parafkalavimo.

DR. L. A. BEHLA

Balgas Berlino, Vokietijos Universiteto
190 N. STATE STREET,
CHICAGO, ILL.
Room 824, 8ta auštas
Kasdien 10-5:30, Pėnydionis uždaryta
SKRYDIS: 2489 MILWAUKEE AVE.,
Uptam, Riv. Subotų 7 P. M. - 9 P. M.
Pėnydionis 9 P. M. - 5 P. M.
Pasiklauskite musų kalbos apie sveikata
iš WJES stoties Pan. ir Seređo 1:15 P. M.
Stoties WEDU Uptam, ir Riv. 8:40 A. M.

REKORDAI IŠ LIETUVOS po 60c

Elektrikinis Radio. 8 tubų su kabine-
tu, gatavas del grojimo. **\$29.50**
dabar už

7 tubų Elektrikinis Radio. su viskuo.
nieko daugiau nereikia **\$20.00**
dapiikti, dabar už

Howard Radio. 9 tubų. "High Boy"
kabinete, dabar **\$69.00**
už

Victor Radio kombinacija. naujausios
mados. su viskuo **\$99.00**
dabar

Musų krautuvių galite pirkti Radio
tik \$10 įmokėjus ir po \$2 į savai-
tę: nuosimčių nereikia mokėti.

Turime Radios visų idirbiusių.
Musų krautuvių visi Radios yra pri-
žiurimi inžinieriaus M. SHILLS.

General Store
LIETUVIŲ KRAUTUVĖ
3856 Archer Ave.,
Telefonas Lafayette 6195

DYKAI

DYKAI DOVANŲ SURPRIZO PAKELI

IŠPARDAVIMAS

Ketverge, LAPKRIČIO 12
Pėnyčioj, LAPKRIČIO 13
Subatoje, LAPKRIČIO 14

Žiūrėkit musų Cirkuliorų del didžiausių bargenų kokie kada buvo pa-
siulyti. Šis IŠPARDAVIMAS bus didžiausias BARGENŲ PARINKIMAS
kokie kada buvo LUSTIG'S Sankrovų. Ateikite anksti ketverge. Ateikite
kasdie laike šio nepaprastai didelio išpardavimo.

Kainos dabar yra žemesnės negu buvo net 10 metų atgal. Žiūrėkit mu-
sų Cirkuliorų. Jie yra atnešami i jus namus.

LUSTIG'S DEPARTMENT STORE

3410-12 South Halsted St.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kedzie 8902

1514-16 Roosevelt Rd.
arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

Daktaras

Kapitonas
Specialistas iš

WISSIG,

Pasauliniame Kase
Seno Krajaus

GYDO VISAS LIGAS VYRU ir MOTERŲ PER 26 METUS.
NEŽIURINT KAP UŽSISENĖJUSIOS ir NEISGYDOMOS JOS YRA
Specialistai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pūslių, užnuodijimą krau-
jo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nuga-
roje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir pasilpingas ligas. Jeigu kiti ne-
galėjo jus išgydyti, ateikite čia ir peritirinkite, ką jie jums gali padaryti.
Praktikuojame per daugelį metų ir išgydė tukstančius ligonių. Patatimas
dykai. OFISO VALANDOS: Kasdie nuo 10 valandos gyto iki 1
valandos ir nuo 5-8 valandai vakare. Nedėlijomis nuo 10 ryto iki val.
4200 West 26 St. Kampas Keeler Ave. Tel. Crawford 5573

DIDIS IŠPARDAVIMAS

DABAR EINA ABEJOSE

Peoples Furniture Co. Krautuvėse

KAINOS SUMAŽINTOS
DAUGIAU KAIP PUSĖ

Ant

RADIO, RAKANDŲ, PEČIŲ, PLAUNAMŲ
MAŠINŲ, BLANKETŲ ir Visokių Kitų
Namams Reikmenų!

LENGVUS IŠMOKEJIMAI.

Nauji Radios 1932 mados

R. C. A. VICTOR kombinacijos Ra-
dio įrengti naujos mados gražiame
kabinete. Su tubom ir viskuo, ver-
tės \$300.00. Dabar **\$99.50**
tik už

PHILCO Radio įrengtas su tubom,
staliuku ir viskuo. **\$36.50**
Labai gražus, kaina

NAUJŲ MADŲ
GERIAUSIOS PLOVYKLES
UŽ ŽEMIAUSIAS KAINAS
Nauja WOSS plovykla **\$59.50**
už
Nauja THOR plovykla **\$65.00**
už
Nauja MAYTAG plov- **\$79.50**
klė už
Ir daugybės kitų už lygiai žemas kainas

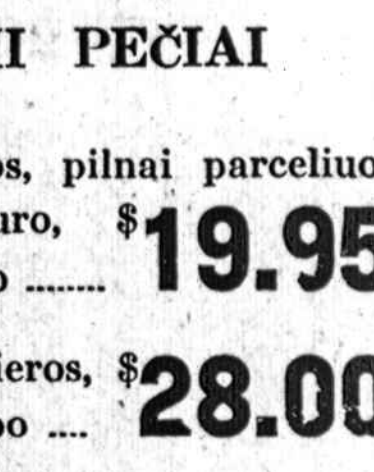

Parlor Setai Parsi-
duoda Pusdykiai

Gražus naujas Mohair se-
tas, tvirtai padarytas, 2
šmotai. **\$44.00**
Kaina tik

ŠILDOMI PEČIAI
Naujausios Mados, pilnai parceliuo-
ti, del visokio kuro, **\$19.95**
verti iki \$35.00 po
Labai didelės mios, **\$28.00**
verti iki \$50.00, po

VALGOMOJO KAMB. SE-
TAI UŽ MAŽIAU NEGU
MUMS KAINUOJA
Puikūs 7 šmotų setai, didelis
paiglinamas stalas, 5 kedės ir 1
šeimininko kedė, sėdynės ap-
muštos puikiu jacquard. Re-
guliarės vertės iki **\$39.75**
\$75, dabar už

PILNAS LOVOS AUTFITAS
UŽ TIKTAI **\$12.95**
Jusų pasirinkimui kokio norite
didumo lovos, garantuoti coil
springai ir 45 sv. bovelninis ma-
tracas. Reguliarės vertės iki \$25.
Dabar visas tiktai už \$12.95.

Gasiniai Pečiai už Mažiau
Kaip Pusę Kainos

Puikiai Coles idirbystės pilnai parceliuoti ga-
siniai pečiai, įvairių spalvų, vertės iki \$75. Da-
bar, kol jų lieks, tiktai **\$29.95**
po

Taipgi daugelis kitokių bargenų laukia
Tamstų Peoples Krautuvėse. Atsilan-
kykite šiandieną gatavi pirkti.

I DIDŽIAUSIAS LIETUVIŲ KRAUTUVES

4177-83 Archer Ave. 2536-40 W. 63 St.
Kampas Richmond gatvės 3171 Kampas Maplewood gatvės
Lafayette 3171 Hemlock 8400
CHICAGO, ILL.

CHICAGOS ŽINIOS

Išgelbėjo \$10,000, bet
vėl neteko

Nicholas Perisich, 441 North Harding ave., turėjo Garfield State banke \$10,000. Jisai spėjo išsimti pinigų pirm bankui užsidarysiant. Jautėsi laimingas.

Pinigus Perisich pasiėmė sename čemodane savo name. Ketvirtadienį jo džiaugsmas dingo, kai jis pamatė, kad vargšas išnešė pinigus.

Surado Baimo bonus, bet
ne turta

Ketvirtadienį teisėjo Feinbergio kambary kijo sujudimas, kada Baimo sunus paskelbė, jog jis suradęs tam tikrą paketą, kuriame senio Baimo privatis turtas brangių popierių pavydale laikyta. Pasirodė tečiau kad tas "rudas paketas" užtikta, bet brangiųjų popierių jame nerasta. Tik beverčių Baimo bankų bonai pasilikę.

Teisėjas Feinberg rengėsi pašaukti liudyti ryšy su Baimo reikalais buvusį senatorių Charles Deneeną.

Bažnyčios visgi pelnosi

Northwestern universiteto profesorius Todd praneša, kad Suvienytose Valstijose kas metai paaukaujama filantropiškais tikslams po \$2,500,000,000. Kas gauna tuos pinigus? Daug maž pusė jų eina religiniams tikslams. Apšvietai tenka apie 8 nuosimčiai, sveikatos reikalams — 9.2 nuosimčiai, pašalpai užsieniuose 9.7 nuosimčių.

Vaikėzas pasautas

Joseph Gienda buvo užimtas svarbiu jam darbu — nuređymu pavogto troko. Rėdė jisai tro-

ką prie savo namų, 3245 Fox street. Pašautas, kai mėgino pabėgti nuo policininkų.

Dvi dienas nevalges,
bet \$30 sugrąžino
savininkams

James Powell buvo jau dvi dienas nevalges. Bakšary, kurin jilindo nakvoti, jis užtikto tris šėnoles viso su \$30 pinigų, matyti, kieno tai pavogtas ir kare padėtas. Pavėl patelefonavo policijai ir atidavė pinigus, tik išreikšė viltį, kad užsitarnavęs pavalgyti. Ir gavo pavalgyti.

Mokyklos užsidarys, jei
pinigų nebusi

Chicago Mokyklų Tarybos narys Savage pareiškė, kad viešosios miesto mokyklų priverttos bus užsidaryti, jei specialė legislaturės sesija nepasiskubins išleisti patvarkymų, kurie parupintų mokykloms išlaikyti pinigų.

Kalbėjo Wisconsinio gu-
bernatorius La Follette

Ketvirtadienį Chicagoje kalbėjo Philip La Follette, Wisconsin valstijos gubernatorius. Kritikavo prezidentą Hooverį dėl to, kad pastarasis rado priešingumo visuomenės darbų sistemai kovai su nedarbu. Kiti kalbėtojai buvo Daniel Hoan, Milwaukee mēras, Clarence Darrow, Met Berger, nabašninko Viktoro Bergerio žmona. Vakarienių Morrison viešbuty dalyvavo apie 1,000 asmenų.

Rezignuos koronerio
ofis

Sveikatos komisioieris Dr. Herman Bundesen ateinančią savaitę ketina rezignuoti iš koronerio ofiso ir eiti tik sveikatos komisioieriaus pareigas.

Del Baimo bankų bomba

Sprogo bomba ir truputį apdraskė namą Dave Evans, bu-

vasio International Union of Steam and Operating Engineers kasieriaus. Jisai mano, kad bomba buvusi mēsta į jo namą todėl, jogei jis, budamas unijos viršininku, laikęs apie \$10,000 organizacijos pinigų Baimo bankuose, kurie užsidarė ir sulaukė tuos pinigus. Evans gyvena adresu 7305 Lafayette ave.

Valstybės gynėjo namų
apvogė

Iš valstybės gynėjo Swansono beismanto pavogta... Kas? Keletas dešimčių bankų su marinarvotais agurkais. Ir dingo jie nežiurint to, kad prie valstybės gynėjo namų stovi visuomet policininkas.

Trys Caponės padėjėjai
nuteisti kalėti

John Matteis, Martin Accardo, abu Caponės leitenantai, ir Leo Shaefer, buvęs Mat Colbo tarnautojas, nuteisti už butlegerystę kiekvienas pusketvirtų metų kalėti. Be to, kiekvienam jų paskirta pinigine bausmė po \$1,500.

GARSINKITĖS
NAUJIENOSE

METINĖS MIRTIES
SUKORTUVĖS

JUZEFA BRAZAUSKIENĖ

persikyrė su šiuo pasauliu 14 dieną Lapkričio-Nov. 1930 m., sulaukus 44 metų amžiaus, gimusi Lietuvoje.

Paliko dideliame nuliudime su-
nau Antaną P. Brazauską ir gi-
mines.

Nuliudė lieka.

Antanas P. Brazauskas ir
Joseph Figarska.

Arklukų lenktynės da-
vė \$55,000 bedarbiams

Arklukų lenktynės, surengtos spalio mėn. 22 d., iš kurių pelnas šio bedarbiams šelpiti, davė \$55,882.

Garsinkitės "N-nose"

Graboriai

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laido-
tuvėse ir kokiam reiki-
kale visuomet esti ap-
didingas ir nebrangus to-
del, kad neradome il-
laidų užlaikymui sky-
tų.

3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

S. M. SKUDAS

Lietuviai
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Didelė ir graži koplyčia dykai

718 W. 18 St.
Tel. Roosevelt 7532

Lachavich ir Sunus

LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauja laidotuvių knuopigiusia.
Reikale mēdžiui atsiųskiti, o mano
darbu busite užgandinti.
Tel. Roosevelt 2315 arba 2316

2314 W. 23rd Pl., Chicago

SKYRIUS:
1439 S. 49 Court, Cicero, Ill.
Tel. Cicero 5927

Telefonas Yards 1138

Stanley P. Mažeika

Graborius ir
Balzamuotojas

Moderniška Koplyčia Dovanai
Turis automobilis visokiam reika-
lama. Kaina prieinama

3319 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

J. F. RADZIUS

PIGIAUSIAS LIETUVIS
GRABORIUS CHICAGOJ
Laidotuvių patarnau-
jame geriau ir pigiau,
negu kiti todėl, kad
priklausau prie gra-
bių šėdrių.

OFISAS:
668 W. 18th Street
Tel. Canal 6174
SKYRIUS:
3238 S. Halsted St.
Tel. Victory 4088

Benediktas Butkus

Persikyrė su šiuo pasauliu lapkričio 13 dieną, 12:25 valandą iš ryto 1931 m., nelaiminga mirtis. — tapo automobilio užmuštas, sulaukęs 58 metų amžiaus, gimęs Lietuvoje. Raseinių apskr., Raseinių parapijos, Šlabados kaime.

Paliko dideliame nuliudime moterį Antaniną ir 3 sesers vaikus — Juozapą, Vincetą ir Agnėšką. Tutulius ir giminės Laidonių Butkų Amerikoje. Lietuvoje paliko 2 brolius — Juozapą ir Vincetą.

Kunas pašarvotas, randašis Masalskio koplyčioje, 3307 S. Auburn Ave. Laidotuvių įvyks antradienį, lapkričio 17 dieną, 8 val. iš ryto iš koplyčios į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje atsis bus gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Vieš a. a. Benedikto Butkaus giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame.

MOTERIS IR GIMINĖS.

Laidotuvių patarnauja graborius A. Masalskis. Tel. Boulevard 4139.

Antanina Gotautienė
mė tėvais Kinsgailaitė

Persikyrė su šiuo pasauliu lapkričio 13 d., 1:45 val. po piet, 1931 m., sulaukus 75 metų amžiaus; gimus Tau-ragės apskr., Pašylės miestely. Paliko dideliame nuliudime vyrą Liudviką, sunų Albina, dukterį Sofiją, 3 anukus, 4 brolio dukteris — Pulkariją, Vaičiškauskienę, Pauliną, Mockienę, Kazimierą Bartkevičienę, Mikalyną Genienę, Bronislavą Kinsgailaitę ir giminės. o Lietuvoje 2 brolius — Joną ir Benediktą Kinsgailius, 2 seseri — Viktoriją Luko-sienę ir Platsėdą Mažauskienę. Kunas pašarvotas ran-dasi 2803 Emerald Ave.

Laidotuvių įvyks seredoj, lapkričio 18 d., 8 val. ryto iš namų į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje atsis bus gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Vieš a. a. Antaninos Gotautienės giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių se ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame. Vyras, Sunus, Duktė, Anukai, Brolio Duktėrys ir Giminės.

Laidotuvių patarnauja graborius S. P. Mažeika, tel. Yards 1138.

**4 MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
DYKAI DĖL ŠERMENŲ**

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA ir NAKTĮ
Mes visuomet teiktame širdingą, simpatingą ir ramų patarnavimą, kuomet jis yra labiausiai reikalingas.

J. F. EUDEIKIS & CO.

JUSU GRABORIAI
Didysis Ofisas

4605-07 South Hermitage Avenue
Vieš Telefonai: YARDS 1741 ir 1742

SIUSKIT PER
NAUJIENAS
PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir
taip pataria Lietuvos bankai

Peter Conrad
FOTOGRAFAS

Graboriai

IGN. J. ZOLP

Pigiausias Lietuvis
Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St.
Telefonai

Boulevard 5203
Boulevard 8413

1327 So. 49th St.
Telefonas

Cicero 3724

Lietuvės Akušerės

Mrs. A. K. JARUSH

PHYSICAL
THERAPY
& MIDWIFE

6109 South
Albany Av.

Phone
Hemlock 9252

Akių Gydytojai

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Sugrįžo iš Lietuvos

Palengvins akių įtempimą, kuris esti
priežastimi galvos skausnimo, kraujimo
akių apertimui, nervotumo, kraujingų
akių karščių, nuima kataraktą, atitaiso
trupmąregystę ir toliaregystę. Pritengia
teisingai akinius. Visuose atsitikimuose
egzaminavimas daromas su elektr., paro-
dancia mažiausias klaidas. Speciali atyda
atkrepiama į mokyklos vaikų. Valandos
nuo 10 iki 8 v. Nedėliomis 10 iki 12 v.
KREIVAS AKIS ATITAIŠO I TRUM-
PĄ LAIKĄ SU NAUJU ĮSIRADIMU.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be
akinių. Kainos pigiau kaip kitur.

4712 South Ashland Ave.
Phone Boulevard 7589

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akinių Dėdėtuvių
756 West 35th St.
kampus Halsted St.

Valandos nuo 10—4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis nuo 10 iki 12.

Duokite savo akis Iegzaminuoti

DR. A. R. BLUMENTHAL

OPTOMETRIST

Praktikuoja virš 20 m.
4649 S. Ashland Ave.
kampus 47th St.

Tel. Boulevard 6487

Duokite savo akis Iegzaminuoti

DR. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas
3147 So. Halsted Street
Tel. Calumet 3294

Nuo 9 iki 12 val. dienos ir
nuo 6 iki 9 valandos vakare

Lietuviai Gydytojai
PRANESIMAS
DR. MARGERIS

Sugrįžo iš Lietuvos ir priminėja
ligonius

nuo 10 ryto iki 2 po pietų
nuo 6:30 iki 8:30 vakare

Sekundiniai nuo 10 iki 12

3421 So. Halsted St.
Phone Boulevard 8483

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913

DR. BERTASH

756 W. 35th St.
(Cor. of 35th & Halsted St.)

Ofiso valandos: nuo 1-3, nuo 6:30-8:30
Nedėliandiais pagal sutartį

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5914

DR. NAIKELIS

756 W. 35th St.
(Cor. of 35th & Halsted St.)

Ofiso valandos: nuo 1-3, nuo 6:30-8:30
Nedėliandiais pagal sutartį

Dr. P. M. ZILVITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3243 So. Halsted Street
Ofiso Tel. Victory 7188

Rez. Tel. Hemlock 7615

Dr. P. P. ZALLYS

DENTISTAS

30 E. 111th St.
Kampus Washburn Avenue

Tel. Pullman 0856
Gazas, X-Ray, etc.

Dr. Suzana A. Slakis

Specialistė Moterų ir Vaikų Ligų

4145 Archer Ave.
Val. 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 po pietų.

(Vakaris: Utarn. ir Ketr. iki 8 val.)
Seredomis ir nedėliomis pagal susitarimą

Ofiso Tel. Lafayette 7337
Rez. Tel. Hyde Park 3395

Telefonas Boulevard 1939

DR. S. A. BRENZA

Ofiso valandos:

9 iki 12, 1 iki 3 d. ir 6:30 iki 9:30 v.
4608 South Ashland Ave.

Netoli 46th St. Chicago, Ill.

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4142 Archer Avenue
Valandos 11 ryto iki 1 po pietų, 2 iki 4 ir 6 iki 8 vak. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

Telefonai diena ir naktį Virginia 0036

Lietuviai Gydytojai
Dr. C. K. Kiauga

Dentistas

2420 W. Marquette Rd.
Arti Western Ave.

Phone Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS

Dentistas

4645 So. Ashland Ave.
Arti 47th Street

Ivairūs Gydytojai

DR. HERZMAN

— IS RUSIJOS —

Gerei Lietuviams žinomas per 25 me-
tus kaip patyręs gydytojas, chirurgas
ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vy-
rų, moterų ir vaikų pagal naujaisius
metodus X-Ray ir kitokius elektruos
prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija:
1025 W. 18th St., netoli Morgan St.

Valandos: nuo 10—12 pietų ir
nuo 6 iki 7:30 val. vakare

Tel. Canal 3110
Residencijos telefonai

Hyde Park 6755 ar Randolph 6800

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 20 metų
OFISAS

4729 South Ashland Ave., 2 labos
CHICAGO, ILL.

SPECIALISTAS DŽIOVOS

Motėriškų Vyrų ir Vaikų ligų
OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val.

vakaro. Nedėl. nuo 10 iki 12 v. diena

Phone Midway 2880

Telefonas Yards 0994

DR. MAURICE KAHN

4631 South Ashland Avenue

Ofiso valandos:

Nuo 10 iki 12 diena 2 iki 3 po pietų,
7 iki 8 val. Nedėl. nuo 10 iki 12

Rez. Telephone Plaza 3200

Ofiso Tel. Victory 6893
Rez. Tel. Drexel 9191

DR. A. A. ROTH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas 3102 So. Halsted St., Chicago
Arti 31st Street

Valandoms 1—3 po pietų, 7—8 val.
Nedėliomis ir šventadi. 10—13 diena.

Tel. Canal 4050

Ventriškio

M. H. Rohwedder, M. D.

1800 S. Halsted St.
CHICAGO

Valandos 9 ryto iki 9 vakare

Vakaris Gyslos

Odos

Advokatai

K. GUGIS

ADVOKATAS

MIESTO OFISAS

127 N. Dearborn St., Room 1113

Telefonas Central 4411

Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų

Gyvenimo vieta

3323 South Halsted Street

Tel. Boulevard 1310

Valandoms nuo 6 iki 8 val. kiekvieną

vakarą, Iškylus kėtervę

Nedėlioj nuo 9 iki 12 ryto

A. A. OLIS

R. A. VASALLE

ADVOKATAI

11 South La Salle Street

Room 1934

Tel. Randolph 0332

Valandos nuo 9 ryto iki 5 val. vak.

2241 S. Halsted St. Tel. Victory 0562

3401 So. Auburn Ave.
PARDUOSIU arba mainysiu buferinį
ir 3 lotus ant nedidelės fermos ne toliau
50 mylių nuo Chicago. Šaukite
mūsų priedų dalyje Alabamos valstijos.
Marketas visados geras. Telpia turui
gasolino stotį. Vieną iš šių turui par-
duoti.
107 St. ir 96 Ave.
Palos Park, Ill.

Delta visi netuviai yra kvie-

Mikas Rabatėnas.

KERŠTAS

Vincas Kymanta buvo baisiai kerštingas žmogus. Jis atkeršindavo kiekvienam tiek, kiek tik jo protas įstengdavo keršto budų sugalvoti. Tai buvo nepermaldaus žmogus. Jei kas nors pradėdavo iš jo juoktis, dviprasmiškai kalbėti, jis tuojau parausdavo, sugniauždavo kumštį, išplėsdavo savo juodas, kaip anglis akis ir, rodos, jau jau šoks ant to žmogaus ir sumals jį, kaip girms sausūs grūdus; bet nešokdavo. Po truputį atgniauzdavo kumštį, nuleisdavo akis, truputį pabaldavo ir vėl kalbėdavo su tuo žmogumi ramiai, nesikarščiuodamas, nekapodamas žodžių.

Kai įvykdavo pas Vincą šis jausmų procesas, žmonės žinodavo, jog Vincas tuo trumpu laiku yra sumanęs budą tam žmogui atkeršyti. Ir būtinai atkeršys, nors tas žmogus dievai žino kaip saugotųsi Vincos keršto.

Reikia pripažinti, jog Vincas, nors buvo kerštingas, bet niekuomet nekeršindavo taip baisiai, jog tas žmogus labai nukentėtų arba įgytų iš to didelį nuostolį. Visiškai ne! Jis stengdavosi tais pačiais pinigais atsimokėti, bent, jei iš jo kas pasijuokdavo, o juoktis buvo iš jo, jis taip pat tam žmogui iškrėsdavo tokį "šposą", jog tas neturėdavo kur akis dėti sutikęs savo kaimyną ar šiaip pažįtamą žmogų.

Vincas tokiu kerštingu pasidarė nuo to laiko, kaip pradėjo gerai suprasti žmonių kalbą, suprasti, jog žmonės pradžiai pasipiktino, kad apskritai žmonės mato kito akys kriešlę, o savo akys rasto nemato. Vincas budas buvo nepaprastai mišinys, nieks negalėjo jo suprasti, nieks negalėjo su juo susidraugauti, nes negalėdavo prie jo prisitaikinti. Antra, Vincas pats draugų vengė, nes kiekvieną žmogų jis skaitė savo priešu, norėdavo jį pajaukti.

Gal Vincas todėl žmonių nekenė, kad jį nuo pat mažens visi erzindavo, vadindami žyduku. Kaimo vaikai vydavosi jį kelias varnas su lašinių gabaliuku, kurį norėdavo priversti suvalgyti. Kadangi Vincas nuo pat mažens buvo silpnos sveikatos, silpnų jėgų, tad bėgdavo nuo piemenų, pusbarnių, jei bent kur juos pamatydavo, nors jie ir žadėdavo jam nieko nedaryti.

Kartą, taip žmonių lenkdamasis, Vincas vos neprigėrė upėje. Jis ėjo, kaip visuomet, kažko užsimastęs. Staiga pakėlęs nuleistas akis, pamatė ateinant iš miestelio įsigėrusius kaimo vyrus. Vincas išskiai žinojo, jog jie pro jį ramiai nepraeis, būtinai jį susigriebė erzins, vadins žyduku, o jam šio titulo ginantis prašys įrodynų, kad jis nežydukas, o tai buvo jam daug sunkiau padaryti, negu saulei iš vakarų patekti.

Matydamas, jog vyrai jį jau pastebėjo ir pradėjo šaukti: — Ei, žyduk, eik, duosim tau lašinių! — nutarė iš kello pasitraukti į laukus.

Vyrai, pamatę Vincą norint nuo jų pabėgti, pradėjo jį vytis visą laiką šaukdamai: — Ei, žyduk, žyduk, palauk, mes be kryžiaus! — Cha-cha-cha! — nusijuokė kiti bernai, lyg rodos ne šio pasaulio butybės.

Tas juokas, bernų šauksmas Vincą, rodos, koks bairiausias vėjas vedė dar greičiau bėgti

ir jis, pribėgęs upelį, ilgai negalvodamas metėsi į vandenį, kad perbristi.

Pakliuvo į gylę. Plaukti nemokėdamas pradėjo skęsti, bet ir skęsdamas nerėkė, — bijodamas, jog bernai jį gal gelbėti ir išgelbėję pradės įvairiais budais erzinti.

Gal būtų ir prigėręs, jei smarki upelio srovė būtų jį greitai neišnešus iš gylės. Jį priplovė prie karklais apaugusio kranto. Vincas susigriebė už karklų ir kybojo vandenyje, bijodamas ant kojų stoti, kad vėl nenugrimstų į gylę.

Pribėgę vyrai pajaukavo, paerzino, sakydami, jog Vincas jau nebusis žydukas, bet burlėliokas, nes puolė į vandenį apsikrikštyti. Jie, girdi, patys matė kaip Vincas tris kartus buvo vandenyje panėręs, kas ir reikalinga norint burlėliškai pasikrikštyti. (Pajuokavo ir nuėjo į kaimą palikę Vincą vandenyje įsikibusį karklą.

Vincą krėtė drebulys. Jis pradėjo įsikibęs karklus slinkti prie kranto iki pasisekė iš vandens išlipti.

Nors jį visi žyduku vadino, bet jis buvo ne žydukas. Jo motutė gyveno čia pat kaimė, į kurį persikraustė iš bažnytkaimio. Mokė jį taip pat lietuviškų maldų, kaip ir kitus vaikus, vedė į bažnyčią ir dargi kartą buvo nusivedusi pas kunigą, nes jo motutė rudenį buvo kasus klebonijos bulves, tad nuėjo užmokėsi už darbą atsiimti.

Vincas dar visai mažas budamas keletą kartų prisipyręs prašė savo motutės, kad ji jam paaiškintų, kodėl jį vadina žydu. Motina arba nutylėdavo pažiūrėjus į jį gailėtingomis akimis, arba nuramindavo sakydama:

— Paauksi — sužinosi...

Ir iš tiesų: juo, jis augo, juo daugiau pradėjo sužinoti apie kilmę, o budamas pusbarniu — jis žinojo savo kilmę daug geriau, negu jo tikroji motina, nes žmonės jam pripasakojo be galo daug apie jo tėvą, apie jo tėvo santykius su jo motute ir t. t.

Jis sužinojo, jog jo motutė, dar jauna budama, buvo labai graži ir ją įsimylėjo bažnytkaimio smuklininko-žydo sunus Meiškis ir suviliojo. Suviliojęs ją pametė ir pabėgo į apskrities miestą. Netrukus po Meiškės pabėgimo iš bažnytkaimio, jis gimė.

Kunigas nenorėjo jį krikštyti, keikė ir dargi sumušė jo motutę, bet pagaliau, gavęs penkis rublius, pakrikštijo Vincą.

Reiškia, jo tėvas buvo žydas, jo tėvo tėvas taip pat Meiške vadinamas, gyveno čia pat ir vis dar laikė smuklę, nors buvo jau senas, senas, pražilęs, su akiniais, pro kuriuos taip maža ką tematė, nes gavęs 50 centų klausdavo ar ne 20 centų tas žmogus davęs, gi 20 centų gavęs klausdavo ar ne 10 centų duota...

Taip klausinėdamas, jis visiškai nemanė sunkčiauti, nes nors jis buvo smuklininkas, nei vienas žmogus negalėjo juo nusiskusti. Jis taip darydavo, kadangi nežinodavo pilno skaičiaus, numanydavo tik sukilę dūdzio, tad visuomet sakydavo mažiau, negu jaučia, nes tuomet žmogus užprotestuos ir pasakys daugiau davęs, gi pasakius daugiau, negu iš tiesų yra gavęs, žmogus sutiks ir suteiks jam nuostolį, ko jis bijo

[Acme-P. & A. Photo]

Princas Eugeris, Švedijos karaliaus brolis, kuris yra pasižymėjęs kaip piešėjas.

jo labiau, negu valgyti kiaušienę, nors tiesą pasakius ne labai buvo pamaldus žydenas.

Kiekvieną kartą einant Vincui pro smuklę buvo kažko graudu. Jis ilgai, ilgai žiūrėdavo pro langą į smuklę, kur vaikščiojo sulinkęs, pražilęs žydelis. Jei pamatydavo, jog jį kas mato, Vincas bėgdavo pro smuklę dargi nepažvelgęs į tą pusę, nes žinojo, kad žmonės jį erzins rėkdamai:

— Ei, Mauški, žiūrėk, tavęs tavo anukas laukia!

Senas smuklininkas Mauškis budavo nusišypso, mosteliai ranka ir eina į savo kambarį.

Negalėdami Mauškės paerzinti, griebdavo Vincą:

— Na, žyduk, ko žiopsai? Ar skaitai palaikus, kurie teks po Mauškės?

Ir taip nuolatos diena į dieną.

Vincas nepyko, jog jo tėvas žydas, nepyko, kad jo tėvas apleidė jo motiną, bet paaugęs pyko ant savo tėvo už tai, kad jis jį leido krikštyti. Jis norėjo būti žydas. Jei jau leido jį krikštyti kataliku, tad ko jį tėvas paliko čia, šitame bažnytkaimyje, kodėl jis jo nepasiėmė kartu su savim? Jis suprato, jog tėvas negalėjo jo motiną vesti, nes buvo skirtingų tikybų ir viskas įvyko prieš karą, bet, kuomet jis gimė, juk jokios dar tikybės globybės nebuvo? Juk galėjo jį lygiai taip žydiškai pakrikštyti, kaip pakrikštijo katalikų bažnyčioje piktasis klebonas? Juk visvien tėvas daugiau teisių turi prie savo sunaus kaip motina. Kodėl jis tai nepadarė?

— Reiškia, jis, jo tėvas, norėjo, kad iš jo sunaus juoktųsi, kaip juokėsi iš motinos! Ir padaręs tokią išvadą pasiryžti tėvui už tai žiauriai atkeršyti, atkeršyti taip, jog jo visa dabartinė šeima, jei yra, verktų metų metus iki karšto lentos!

Taip jis galvojo jaunas budamas, bet paaugęs, kuomet jau jo nedrįso erzinti, keršto troškulys po truputį nyko, nyko ir galutinai pranyko.

Kuomet jis paaugo, išmoko amatą, nutarė ilgai nepasilikti tame bažnytkaimyje, kur teko tiek daug pakęsti, kur tiek liudnų prisiminimų teikia kiekviena vieta, kiekvienas kelias, pieva ir takelis. Jis nutarė persikelti į didelį miestą, kur jį nieks nepažins, nieks nežinos jo kilmės, tėvo, motinos.

Persikėlė į Kauną.

Vyrukas buvo gabus, greitai gavo gerą vietą ir, dėka savo įgimtų žydiškų gabumų, jis dargi pasidarė turtingas. Pats jau nebedirbo, dirbo tik darbininkai, o jis vaikščiojo po miestą išskodamas naujų pasipelnymo būdų, naujų būdinių...

Kartą jis vaikščiodamas žuvų rinkoj sutiko vieną jau seną žydėlį, kuris nešė ant rankos pasiutus rubus.

Iš raudonų akių, išbalusio

aukštą, kabojo iškaba:

M. Valavickis

Siuva vyriškus ir moteriškus rubus.

Tai buvo tėvo pavardė.

Jo tėvas ėjo pro duris ir Vincas pamatė pro langą, kurio tik trečdalis tekyšojo iš po žemės, tėvo žmoną ir siuvamą mašiną pastatytą prie pat lango.

Vincas dar kartą pažiūrėjo į tą rusį, kuriame gyvena ir vargsta jo tėvas, apsisuko ir išėjo į gatvę instinktyviai pažvelgęs į namo numerį.

Eidamas gatvę sutiko kaimietį, vežantį supiaustytas plauškomis malkas.

Vincas nusišypsojo, skubiai pažvelgė į tą vietą, kur gyvena jo tėvas ir priėjęs prie kaimiečio užklausė:

— Ar parduoti malkas?

— Parduodu! — atsakė kaimietis, šnairomis pažvelgęs į Vincą.

— Kiek nori?

— Trisdešimt penkis litus.

— Gerai, vežk paskui mane.

Vincas nužingsniavo atgal tėvo buto linkui. Liepė kaimiečiui įsukti į kiemą ir sustoti.

— Ot čia, pro langą, mesk stačiai į kepyklą, o aš einu pinigų atsinešti.

Kaimietis nulipo nuo vežimo, iš tolo pažvelgė pro langą, kuris buvo atdaras ir pro kurį girdėjosi lyg siuvamos mašinos barskėjimas; išžabojo arklį, padavė jam šieno ir pašmės plaušką, kad toli nereiktų eiti iš tolo nutaikęs metė pro langą, kuriame girdėjosi mašinos barskės.

Vincas buvo pasislėpęs už kampo ir žiūrėjo kuo visas baigsis.

Prie mašinos sėdėjo jo tėvas ir siuvo kelnų kiškas.

Plaušką, atlėkus pro langą, tokiu smarkumu krito į siuvamąją mašiną, jog ją sumušė ir pataikė jo tėvui, kuris su kede užvirto aukštinkinas. Prie lango pribėgo kažkokia išbalusi, rudais plaukais žydelkėlė, bet nespėjo prieiti prie lango, kaip antra plauška atlėkus krito jai tokiu smarkumu į krutinę, jog užvirto be žado.

Tuo kart kambarį pakilo mažų vaikų klyksmas ir netrukus duryse pasirodė kruvinu veidu tėvas. Jis rėkė ne savu balsu, šaukdamas pagalbą. Per jo jau žilą barzdą tekėjo raudonas, garuojantis kraujas ir capsėjo ant jo įdubusios krutinės.

Kaimietis, pamatęs kruviną žydėlį, liko lyg pastyręs stovėti su plauska rankose. Tuo kart subėgo kaimynai, kiti to didelio namo gyventojai, pradėjo ant kaimiečio rėkti, grasinti policija, areštu už pogromą!

Vincas žiūrėjo ir šypsojosi už kampo pasislėpęs.

Vartuose pasirodė policininko kepurė. Policininkas priėjo ir areštavo kaimietį, nors pastarasis teisingai esąs nekaltas, jam liepė čia pro šitą langą mesti malkas į kepyklą...

Vincas slapta, pasinaudojęs žmonių sąmišiu, išspruko pro vartus į gatvę, pats sau tardamas:

— Vienu kartu du kiškiu nušoviau: tėvui už manęs apleidimą atkeršijau ir kaimiečiams, kad ir ne tiems patiems, už erzinimą.

Kaimietis su vežimu buvo nugabentas į policijos nuovadą, o jo tėvą, kuris vėliau apalpo, ir jo žmoną, greitosios pagalbos automobilis nuvežė į miesto ligoninę.

Vincas, susikišęs rankas į palto kišenes vaikščiojo gatvėmis, išskodamas naujų pelno šaltinių, o jo dirbtuvėje dirbo toki pat, kaip jo tėvas, išbalė darbininkai.

Keletą kartų po to atsitiškino jam teko sutikti savo seną

tėvą su randu ant kaklo, bet Vincas pro jį praeidavo ramus. Jį nekankino nei keršto, nei gailėsčio jausmas, jis sau galvojo:

— Taip atkeršijau, jog nei jis per daug nenukentėjo, nei per mažai gavo! Vidutiniškai!

Nusišypsojęs ieškojo naujų pelno šaltinių, naujo biznio, o jo dirbtuvėje dirbo nuo tamsos iki tamsos tokie pat išblyškę, išbadėjusiais veidais, su įdubusiomis krutinėmis darbininkai, kaip jo vargšas tėvas...

Sveikinu Jus

Mano
Gerieji
Draugai!

ATEIKITE IR
PRISIDĖKITE
PRIE MUSŲ

1932

Kalėdinio Kliubo

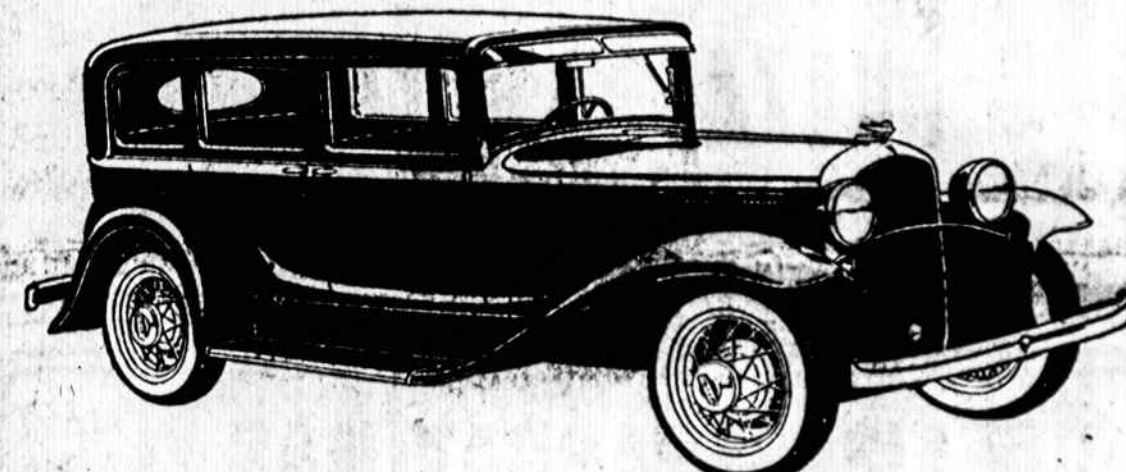
Naujas Kliubas Dabar Pradedamas

Peoples National Bank
and Trust Company
of Chicago

47TH STREET AND ASHLAND AVENUE

PINIGŲ SIUNTIMAS

LAIVAKORTES

NAUJAS
PLYMOUTH

kaina \$535.00 f. o. b.

UŽPRAŠOME

Visus apsilankyti ir pamatyti naujus
DODGE ir PLYMOUTH
Automobilius.

Atsilankę gaus dykai 104 puslapių
žemlapių knygą.

BUDRIK AUTO SALES

907 W. 35th St.

Telefonas YARDS 0405.

Visi, kas kovoja prieš juodą fašizmą
SKAITO

PLATINA IR
REMIA

“Kova”

Lietuvos Socialdemokratų užsieny dvisavaitinį laikraštį.

Kaina metams 2 dol., pusei metų 1 dol.

Adresas laiškam ir pinigams:

Germany, Berlin, SW 68, Schliessfach 80

300 Milijonų Gyventojų Nusikaltėliai

Su rytų kriminalistika mes labai mažai esam susipažinę. Čia šiame rašiny aš noriu truputį supažindinti skaitytojus su rytų nusikaltėlių veikimo dirva, jų papročiais ir siekimais. Kaip žinome, Kinija, kuri turi virš 300 mil. gyventojų, dar iki šioliai yra apgaubta įvairiausių senovės tradicijomis ir paslaptimis. Tojų šaly, kuri vėžio tempu vejasi "kultūringą Europos pasaulį", dar iki šioliai nėra tvirtai įsigyvenęs teisumo įstatymas, todėl, aišku, visokie nusikaltėliai savo darbui čia randa gerą dirvą.

Jei garsūs miestas Čikago, įvairių plėšikų dėka, turi įgijęs pasaulinį vardą, tai Kinijos įvairiausias miestas Sanchajus, turįs 3 mil. gyventojų, yra pargarsėjęs savo tamsia reputacija ne kiek mažiau, kaip Čikago.

Tiesa, čia nežaidžiama svaidymu bombų, nepuolama dienoms metų triukšmingiausiose gatvėse šarvuotais automobiliais ir kulkosvaidžiais...

Sanchajaus gyvenimas slenka žymiai ramesniu tempu ir, visų pirma, dideliu saiku. Čia dirbama ne taip triukšmingai, bet užtat paslaptingiau, negu Čikagoje. Nors, tiesa, pats pavojus ir gludi tame paslaptingume, tose konspiratyvinėse, gerai organizuotose plėšikų gaujose, kurios veikia Sanchajuje.

Sanchajuje, kaip ir pridera kiekvienam padoriam miestui, pretenduojančiam į "europėjiškumą", esti pilna įvairiausių plauko gavalų, prekiaujančių opiumu, ginklais, gyvųjų prekių ir t. t. Žinoma, visos tos "operacijos" atliekamos nelegaliu keliu, nes įstatymai, nors ir Kinijos, tomis operacijomis draudžia verstis. Todėl suprantama, kodėl Kinijoje taip plačiai yra išsiplėtę opiumo prekyba, prostitucija, kortavimas ir kiti nelegalūs darbai. Juk tai vienintelis pelningiausias pasipelnymo šaltinis Kinijoje!

Sanchajuje nuo senų laikų pirma vieta nusikaltimo pasaulio užima gerai ir plačiai organizuota plėšikų, vadinamų "Mėlynų-raudonųjų" draugija. Kiek toje draugijoje yra stiprios politinės tendencijos, mažosi iš to fakto: vienas šių dienų Kinijos valdovų — garsusis Sun-Jatzen — buvo kadaise žymiausių tos organizacijos nariu. Net 1912 metų kiniečių revoliucija buvo subduojama iš "Mėlynų-raudonųjų" fondo pajamų, kurios buvo gaunamos už parduotą opiumą ir kt.

Dabartiniais laikais "Mėlynų-raudonųjų" draugija turi per 40,000 agentų, kurių viena pusė dirba pačiame Sanchajuje, o kita — kituose miestuose.

Šioji draugija savo viduriniams sutvarkymui vadovaujasi senovės "Mėlynųjų reglamentais", kurie yra išdėstyti dviejuose istatų tomtose.

Dabar draugijos priešaky stovi visagalis prezidentas "mister V.", kuris dirba drauge su 3 padėjėjais ir 6 kasmet renkamiiais tarybos nariais.

"Mėlynų-raudonųjų" draugija savo veikimui bazę yra pasirinkusi vieno Sanchajaus apylinkę, gį savo biurą yra įsteigusi pačioje triukšmingiausioje miesto, vad. Vagnerio gatvėje. Toje gatvėje, apskritai, koncentruojasi visos tamsūs padugnių elementas...

Kalbameji organizacija Sanchajuje, ypač prancūzų kvartaluose, išlaidų keletą šimtų opiumo rukymo klubų — pritonų. Tie opiumo rukymo pritonai mažiausiai primena paslaptingas landynes su paslaptingomis durimis, požemio įėjimais ir kitais fantastiškais įrengimais. Atvirkščiai — tie pritonai išlaidomi visgi viešai, naktį juos galima užtikti kiekviename žingsnių.

Kitas "Mėlynų-raudonųjų" verstas — prekyba moterimis. Kaip žinome, daugelis kiniečių savo vos gimusias dukteris parduoda į vad. Kančių namus. Tuo būdu jos tampa pilna to žodžio prasme savo pirklųjų vergėmis.

Tik viename Sanchajuje, einant statistikos daviniais, yra ne mažiau 70—80 tukšiančių vergių, kurių 2/5 dalys esti prancūzų kvartaluose; tuo būdu visos vergės, kurios esti prancūzų kvartaluose, aišku, yra "Mėlynų-raudonųjų" rankose.

Be to, "Mėlynų-raudonųjų" draugija turi kortavimo klubus. Kiniečių patarė sako: "Kada kinietis nustoja lošes, jam laikas dirbintis karstą".

Prancūzų kvartaluose yra istiganti kortavimo namų, kuriuose vysta azartiniai lošimai.

Prie šios rusišės namų yra išlaidkomas visas statas moterų, kurių pareiga yra savo moteriška jėga vilioji iš laimingųjų lošėjų, kuriems karts nuo karto pasiseka šis tas išlošti, stambias pinigų sumas.

Tos vadinamos damos, būtinai privalo organizacijos nardai išgauti nors dalį išloštų pinigų.

Be "Mėlynų-raudonųjų" klubų, svetimsalių kvartaluose veikia dar trys dideli "klubai". Pats vyriausias jų yra Kantono klubas, kuris turi per 8,000 narių. Kantono klubas savo organizacijos sutvarkymu ir veikimu yra tolygus "Mėlynų-raudonųjų" draugijai. Tos organizacijos priešaky stovi paslaptingas "mister Li". Jis gyvena labai ištaigingai vienoj puikiausioj viloj, pačiame elegantiškiausame Sanchajaus kvartale; be to, jis išlaiko keletą žmonas ir du automobilius.

Sanchajuje, — jei tikėti anglių laikraščiams, — yra savotiška nusikaltėlių organizacija, turinti klubą, vardu "Rusų klubas", į kurį, esą, eina daugiausiai bedarbiai. Tas klubas buvo įsteigtas prieš 40 m. vieno gyvosios pilies pirklio. Tos organizacijos priešaky, kuri dabar daugiausia verčiasi harkotikių prekyba, yra 80 metų senis G. gyvenantis Pekine.

Yra ir tokių organizacijų, kurių verslas yra tiesiog grobti žmones, kad vėliau galima būtų parokalausiti iš pagrobtyj giminių išperkamaį mokestį.

Policija prieš juos yra bejėgė. Mat, santaržavimas pas juos yra išsigalėjęs iki maksimumo ir valdžios organai yra priversti į visus tuos reiškinius žiūrėti pro pirštus, nes kitaip labai lengvai galima padėti ir savo galvas bei prarasti savo turtus.

Kinijoje yra ir tikrų jūros piratų. Jų uostas yra užpakaly nedidėlio Jan-Tze iskyšulio, kuris įlūksa į Geltonąją jūrą. Piratų vadu yra garsus generolas Vang, būties šlaurės armijos vadas.

Kalbameji jūros piratai savo žinioje turi gausų laivyną ir visuomet yra pasiruošę stoti į kovą su savo priešais.

Pagaliau dar verta priminti apie Sanchajaus stiprią elgetų organizaciją, turinčią virš 12,000 narių ir nuosavų "karalių".

Taip gyvena šitas savotiškas viduramžių romantikos pasaulis, kurio dvasia senoj Europoj seniai jau yra dingusi.

Kas mano, jog nusikaltimams tarpti Kinijoje nemažai prisideda tarptautinė kriminalistika dvasia, tas klūsta. Nors, tiesa, šioj tolimųjų rytų šaly susikryžiuoja įvairių pasauliežvalgų idealai, o žmonės iš visų pasaulio kraštų tebesena į tą šalį civilizacijos vaisių, tačiau Kinijos nusikaltimų pasaulis yra savaimingas, kiniskas, ne toks, kokį mes esame pratę matyti Europoj ar Amerikoje.

Daugelis aiškina, esą besipiečiantieji nusikaltėlių klubai ir organizacijos yra glaudžiai susiję su sociališka ir morališka kiniečių gyvenimo būkle. Toks aiškinimas, bene, yra tikriausias.

Tačiau kaip ten nebūtų, senoviska rytų kultūra pastaraisiais laikais vis daugiau ima domėtis Europa, o Kinijos nusikaltėlių pasaulis vis darosi garsesnis savo kriminaline istorija, kurioje, be grynai kiniečių pažymy, vis labiau įsivieja europietiški ir amerikoniški nusikaltimo požymiai.

"P."

NAUJIENU
Pirmą Sluikinio Skydus atidaro kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 val. vak. Nedėliamiais nuo 9 v. ryto iki 1 v. p. p.

APTIEKA Iškilmingas Atidarymas

Perkraustymo Aptiekos į Naują Namą

ATIDARYMAS TESIS DVI DIENAS

PETNYČIOJ ir SUBATŲJ,

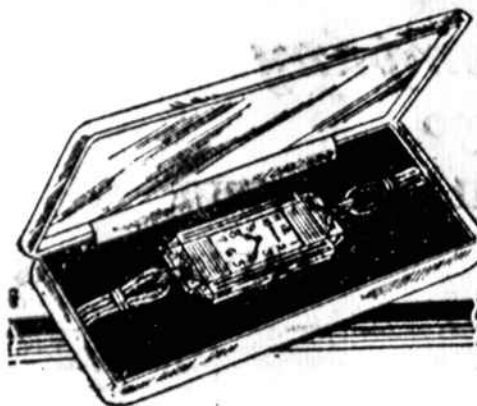
Lapkričio-Nov. 13 ir 14

Per šias dvi dienas kiekvienas ką nors pirkdamas mūsų Aptiekoje GAUS DOVANA

A. BELSKIS, Ph. G., R. Ph.

2422 W. Marquette Road

Phone REPUBLIC 8722

PER 3 DIENAS

Mūsų krautuvėj laikrodėliai, žiedai, deimantai, karoliai ir tt. bus parduodami specialiai PIGIAI.

KVIECIAME ATSLANKYTI Į MUSŲ KRAUTUVĘ

JUOZAS A. RIZGEN

LAIKRODININKAS

3255 South Halsted Street

DIDELIS IŠPARDAVIMAS

ŠIA
Savaitę

Turim didelį pasirinkimą žieminių apdėdų del vyrų, moterų ir vaikų ir parduodam labai žemomis kainomis. Kviečiam širdingai atsilankyti ir busit užganėdinti mūsų kainomis ir patarnavimu.

Vyrams ir vaikams žieminiai Union Siutai, stori ir dailaus padarymo už **65c**

Vyrams išeginiai marškiniai, Broadcloth Balti, Mėlyni ir Žalios spalvos. Šioms dienoms už **89c**
Vyrams Darbiniai vilnoniai marškiniai, labai nužeminta kaina. Vertės du sykiu daugiau. Šioms dienoms už **95c**
Moterims šilkinės pantiakos, full fashioned, dailaus padarymo, visokių spalvų, pora už **69c**
Moterims stupos dresės dailaus padarymo ir gražių spalvų **59c**

J. SANDARGS, Savininkas

Mid-West Dry Goods Store

3305 So. Halsted Street

SPECIALIS PEČIŲ Išpardavimas

Šie pečiai yra padaryti labai gražiai: šildo gerai ir sutaupo anglis. Jie tinka pastatymui į frontinį kambarį. Tokių pečių paprastai kaina \$33.00, bet šiame išpardavime **\$21.75** už

Taipgi turime didelį pasirinkimą kitokių įvairių pečių ir visokių spalvų: žalių, rudų, juodų ir tt.

Del išsprendimo problemos apšildymui savo namo, kreipkitės pas mus

Barskis Furniture House

"KRAUTUVĖ PUIKIAUSIŲ RAKANDŲ"

1748-50 West 47th Street

Phone YARDS 5069

UŽSISAKYKITE DABAR, O SUTAUPYSITE

Pilnas šiltų vandenių apšildymo plantas, tikrai medžiaga **\$217.50**

Del 4 kambarių ir maudynės, 750 pėdų radiacijos boileris, 210 kvadr. pėdų naujo stiliaus radiatoriai, paipos, sujungimai, velvos ir automatinė vandens kontrolė. Smulkmeniški plėnai ir nurodymai su kiekvienu užsakymu apšildymo planto.

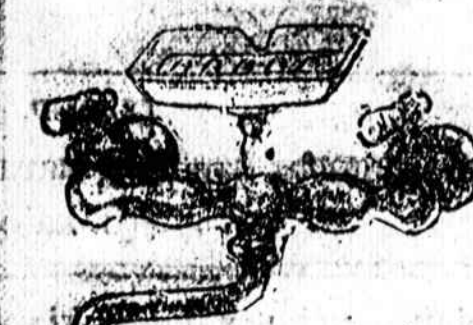
Sis Pastatymas Yra tik Trumpam Laikui

Telefonuokite CALumet 5200 ir vienas mūsų apšildymo ekspertų inžinierių apsilankys pas jus patogiausiu jums laiku, dieną ar vakare.

Mūsų inžinierystės departamentas yra visuomet prisirengęs noriai jums patarnauti.

Gausite tinkamą dovaną su kiekvienu apšildymo plantu parduotu iš šio apgarsinimo.

KOMBINACIJOS KRANAS

Visas iš žalvario, nikeliuoti krantai su indu mūliu, specialiai **\$2.98**

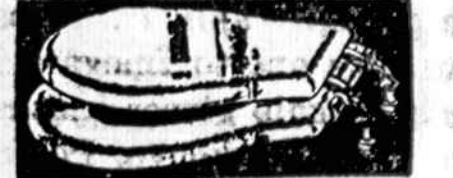
GASINIS ŠILDYTOJAS

Naujo stiliaus gasinis vandens šildytojas su dvigubu variniu coil. 30 galionų talpos.

SPECIALIAI PO

\$4.75

Toileto Sedynės

Baigtos golden ažuolu ar mahogany, su nikeliu zoviesais **\$1.50**

Mėlynos, ružavos, žalios ar orchid sedynės **\$2.50**

Blizgančios baltos sedynės su storais zoviesais **\$2.50**

MAUDYNĖS AUTFITAS

Pasirinkimas 4 pėdų didumo, arba 4 pėdų ir 6 colių arba 5 pėdų Roll Rim vanos ant kojų ir su fittingais: iš vienos 17x19 colių nulenktois briaunomis prausyklos ir iš porcelano klozeto aufito, su ažuolu ar mahogany sedyne, kaip aprašyta, specialiai **\$41.50**

Square Deal Plumbing Supply House

1725 S. STATE ST.

Calumet 5200

CHICAGO

ATDARA VAKARAIŠ — NEDĖLIOMIS IKI Į VALANDOS PO PIET

S. F. Martinkus, Men's Shop

3313 So. Halsted Street

Didelis Išpardavimas

SVEDERIŲ,
SKRYBELIŲ

KAKLARAIŠČIŲ,
MARŠKINTŲ ir tt.

Šaltiesniam orui užėjus, vertėtų jums nusipirkti šiltų svederių. Mes turime didelį pasirinkimą: storų tikrų vilnonių su kalnieiais ir be kalniečių. Taipgi plonesnių svederių, per galvą velkamu, su rankovėmis arba be rankovių; įvairių spalvų. Galima priitalkinti prie kiekvieno skonio. Dabar parduodame už labai nužemintą kainą.

Apatiniai
Union
Siutai

Storų baltų tikrų vilnų pirmilauj parsidavė po \$6.00; dabar **\$4.50** tik

Vilnų su šilku maišytų, baltos spalvos, pirmiau parsidavė po \$5.00; dabar **\$4.00**

Paskui kiti žieminiai Union Siutai, su trumomis arba ilgomis rankovėmis parsiduoda po \$1.45 ir 95c.

Kaklaraiščiai, tikro šilko, rankomis pasiuti, įvairių spalvų vertės \$1.00, parsiduoda po **50c**

Vertės \$1.50, dabar **\$1.00** 50c. Kaklaraiščiai parsiduoda po **25c**

Nupigintos Skrybelės

Skrybelės-Mallory Hats yra visoje Amerikoje žinomos, kaip geriausios. Visuomet parsidavė po \$7.00; dabar **\$4.95** parsiduoda po

Kiti kompanijų išdirbystės skrybelės parsiduoda po \$3.45, \$2.95, \$2.45 ir \$1.95.

Virsutinių marškinų laikome geriausių kompanijų, kaip tai, Wilson Brothers, Manhattan ir kiti. Turime didelį pasirinkimą.

SVEDERIAI, tikrai vilnoniai, parsiduoda po \$2.95 ir \$2.00.

Visas mūsų favoras yra vėliausias mados ir už kiekvieną daiktą pas mus pirktą, mes atsakome; jeigu nesimešioja gerai, mes visuomet prisiame atgal, arba kitą dovaną, arba pinigų sugrąžinamė.

Nuosirdžiai prašome visus atsilankyti, o mes stengsimės jums užganėdinti.

Garsinkitės "NAUJIENOSE"

IMPERFECT IN ORIGINAL

Published Bi-Weekly
Address
"INTERLUDE"
1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

INTERLUDE

OF OUR FRIENDS
FOR OUR FRIENDS
BY OUR FRIENDS

INTERLUDE'S WHO'S WHO

Kazis Kriaucunas

The First Lithuanian Judge
in the United States

Since immigration of Lithuanians to the United States began relatively late, some of the pioneers are still alive and very active. A great majority of these Lithuanian immigrants were of peasant folk deprived of education and liberty under the Czaristic rule of Russia. Given the opportunities of America, our people have revealed potential abilities not only in adapting themselves to this new environment, but also in attaining a social and cultural level equal to that of highly civilized nations. In fields of human activity and endeavor, Lithuanians have achieved either financial or intellectual success or, in many instances, both.

Take for illustration, Kazis Kriaucunas — Kay who, in 1890, son of a peasant, came to fight his own way from an ordinary laborer to judge of the superior court of the state of Washington. Although, Mr. Kay was more fortunate in that he had more education than the average immigrant, he, nevertheless, had to dig his way up by performing odd jobs in the mining fields of Pennsylvania. In his spare moments, he made contributions to various foreign newspapers. He forged ahead until in 1903, he was appointed inspector at Ellis Island, New York. He was later transferred to Alaska, as chief immigration inspector. Another forward stride was made when he began his law practice in partnership with J. G. O'Bryan, who, at present, is professor of law at the University of Washington. As a lawyer, Mr. Kay became eligible for appointment to a judiciary position.

As far as can be learned from his friends and from his comments, Judge Kay is very broad-minded and progressive. He does not pride himself over his election but is happy in that he has been chosen.

We extend our hearty congratulations to Judge Kay and may he keep on in his march of progress!

Euphrosine Mikuzis.

proud of the fact that he was one of our own.

Do you know what are the wedding customs in Lithuania? Do you know that a young man will not marry a girl, unless her father includes in the bargain several thousands in money and gives it to him along with the bride. You may think that love and money aren't congruous, but after you read the article on marriage customs, week after next, you may change your sense of values.

Valentine J. O'Hara, author of today's leading article is an Englishman. Born in Portarlington, Queen's Co., England, he received his college education in Ireland and after leaving the institution of learning gave himself up to travel. In 1919 he was appointed leader of the British Political Mission to Lithuania, where he had an opportunity to gather his material for the series of articles on Lithuania. Published a number of books, among them one entitled "The Lithuanian Forest". Later on we will present more of his works. Ed.

Edward Krause-Kriauciunas

NOTRE-DAME'S STAR TACKLE

AS SEEN BY HIS ROOMMATE
By AL MCGUFF
Notre Dame '34

This week we will continue to give our readers a vivid story of the life of Ed Krause, a Lith, at Notre Dame. This story is given to us by his roommate.

Did Ed have a hard time getting to the Varsity?

Anyone who can get to the top of this team here is bound to have a hard time of it and I believe that Ed had the hardest fight of them all. Al Culver, the regular tackle from the last year squad, was hard pushed by Ed all through the training term and when Al was handicapped in the Indiana game by a sore knee, why, Ed just stepped in and played the kind of ball that he was taught here under Mr. Anderson.

Is Ed the possessor of any other ability?

He has a wonderful sense of humor. A story goes that after eating two steaks on the training table and then asking for another one he turned to his fellow player at his side and said: "Paul, you know I don't think the steaks were very good tonight". That will give you an idea as to how he can eat.

Ed considers the greatest thrill he ever had in his two years here at Notre Dame was when the late Mr. Rockne spoke to him for some time at practice one day. No one but they two know what the subject of that talk was.

Along with football, Ed is a Varsity man in basketball. Because of his marvelous ability, which he displayed last spring and in his Freshman year, he has been granted a position on this year's Basketball team.

This all seems small in print but just stop and think of the standing that Notre Dame teams have in the athletic world and try to see how easy, it would be to make Notre Dame a la Ed Krause.

After graduating from De La Salle Institute with honors, both scholastic and athletic, Ed entered Notre Dame with marked success from the very outset. His great ability as a scholar, a gentleman, and an athlete was noticed by all. It was his display of talent in the Freshman year that was a great factor in making him a regular on our team in his present Sophomore year.

After the season is over Ed, like the rest of the stars here at Notre Dame, becomes one of the common herd. His occupation is that of a waiter in the school dining halls. Through the seasons he serves his fellow students with thrills on the field and off-season he serves them with food. I wonder which they appreciate the most?

VERONICA

A Short Story of Lithuanian Rural Life.

By
ANTANAS ZUKAUSKAS-VIENUOLIS

Translated from the Lithuanian by A. V.

(continued)

It was the powder the jewess had given her. She tasted it. It was just like salt: a bit sour, a bit bitter and smelling ill of her jewess.

"And after boiling it with leaves of rue I'm to drink this foul thing all at once", shivered Veronica with aversion, and, fingering the paper in the palm of her hand, quietly recounted the other instructions the jewess had given her.

"Will it help? If not..." — and, as if some one had drawn a blade of a knife across her heart.

With trembling hands she folded the paper and stretching herself out on the grass, closed her eyes and let loose the sad thoughts run astray.

"Ant kalno rugiai, pakalnei kviečiai —

Sukavo ukavo mocia dukrele:

—Eik, dukrele namo, eik,

jaunoji namo,

Zada tavo tevutelis už kriaucuko duoti!"

sang a shepherdess following

a clamorous flock of geese, not

far from the field of rye.

For a long, long time Veronica was thus lying on the

ground, restless, unhappy, listening to the song of the shepherdess. But the misfortune,

the dreaded misfortune was towering mercilessly before

her misty, frightened eyes. Yea, in her innocence she could

not think of it without a feeling

of dread, of repulsiveness

overcome her and a flush of

red color her cheeks, but now..

"Nei aš eisiu namo, nei aš

eisiu už jo."

Palauk, palauk, bernuželi, dar ne tavo valia!"

The shepherdess' song interrupted her sad thoughts once more. 'She opened her eyes; above her, stretching far beyond her reach and cloaking all, hung the limitless depths of the blue sky, where the gay lively swallows were marking a trail with their nimble wings, a stork here and there, swarms of flies buzzing around and, as if tied on invisible thread of the spider web, hung the larks, chirping gaily their joyous cerefree tune. Everywhere a sweet aroma of honey, cloves, of chamomile. Around the meadow, a wall of rye, with the young, greenish ears swaying from side to side, as if looking at Veronica and whispering: "Veronica, Veronica, your shame, your shame..."

"...Eik, dukrele, namo, eik, jaunoji, namo, Zada tavo tevutelis..."

continued the shepherdess, and

Veronica folding her hands

under her head, closed her eyes

once more..

(to be continued)

At Once Tender and Informative

Your little hands,

Your little feet,

Your little mouth —

Oh, God, how sweet!

Your little nose,

Your little ears,

Your eyes that shed

Such little tears!

Your little voice,

So soft and kind;

Your little soul,

Your little mind!

LITHUANIA--the Enigma

Copyright Twentieth Century and After
by VALENTINE J. O'HARA
Member of British Political Mission to Lithuania

The Lithuanian well deserves to hold his own, not only on account of his distinctive individuality, but on account of the purity of his language, which should be encouraged by us in school and seminary as an excellent means of developing critical taste and refinement... Apart from the advantage the State can reap from a people so endowed as are the Lithuanians, not the least benefit we can derive from the study of a tongue remarkable for its freedom from admixture of foreign elements and spoken by one of the most ancient of races, now isolated and reduced to the very slightest of ethnic areas, is the contribution it offers to our knowledge of the history of folk migrations. — IMMANUEL KANT, writing of the Prussian Lithuanian in 1800.

The Lithuanians have only recently emerged from a long enforced seclusion. The problem of their actual origin is as fascinating a subject of speculation for the philologist as for the historian. One would like to know more of the mystery race which at the start of the fifteenth century formed an empire stretching wide from the Baltic to the Black Sea, and about the tongue of which Professor A. Meillet has said: "Whosoever would yet catch on the lips of man an echo of what the original Aryan speech was like must listen to the Lithuanian peasant of to-day."

For many centuries it was the accepted opinion in Western Europe that the Lithuanians were just as Slav in origin as the Russians and the Poles, the same opinion being entertained about the Letts and even the Estonians. The union of Lithuania with Poland and her later subjection to Russia helped to foster this error, an error stoutly refuted among others, by the Russian Professor Maximov, who has pointed out that there is really nothing in common between the Lithuanian, the Russian, and Polish languages beyond certain words denominating vegetables, plants, tools and

(To be continued Monday)

Lithuanian Starring at Notre Dame

Courtesy Chicago Evening American

Ed Krause-Kriauciunas former De La Salle football and basketball luminary has already earned his spurs as a tackle at Notre Dame by virtue of his brilliant work in the forward line of the famous Irish eleven. (See story).

The Happiest Heart

Who drives the horses of the sun
Shall lord it but a day;
Better the lowly deed were done,
And kept the humble way.

The rust will find the sword of fame,
The dust will hide the crown;
Ay, none shall nail so high his name
Time will not tear it down.

The happiest heart that ever beat
Was in some quiet breast
That found the common daylight sweet,
And left to Heaven the rest.

annual dance, which is to take place in the early part of the new year. Birutė Briedis, Genevieve Zelnis and Josephine Schultz are the ones who are doing all the planning.

Introducing The Lithuanian University Club. It doesn't matter whether our bit of advice was of any help, the fact is, that the club now exists and under the leadership of the truly able presiding officers it will go very far.

Perhaps the only discordant notes of the meeting were brought in by personages, who, priding themselves with years of experience and initiative marred the pleasant atmosphere of the gathering by lengthened discourses of their own accomplishments and unpleasant remarks directed to individuals who were unfortunate enough to gain their disfavor.

We wonder whether terms erudition and journalistic ethics are familiar to the journalistic prodigee, V. A. S. who took pains to describe "Birutės" Concert in Nov. 9th issue of Direct Echoes. Evidently four years of journalistic training were not sufficient to enable him to make a distinction between personal prejudice and honest criticism.

My, we wonder what's going on between Hazel McCloskey and his honor Georgie Simons. Another Lost Chord. (Apologies to the Mad Monk.)

We note the gradual expansion of Mr. Stelmok's Burning Bits and fear that in the near future he will encounter the calamity of the editor's blue pencil. Beware, dear friend. All Eds.

Please Stand By

We are glad to inform our readers, that starting next Wednesday The Interlude will be published every week. The response which the page received from the readers induces us to take this step. If you like The Interlude and have any suggestions to offer let us know about it. We will be glad to hear from you.

The Encyclopaedia Britannica speaks of Prosper Merimee, as a French novelist, historian, dramatist and critic born in Paris September 28, 1803, and author, besides other works, of Carmen, a Spanish gypsy romance and subject of a popular opera by Bizet, and three volumes of short stories of remarkable polish and artistic value.

One of those short stories entitled "Lokis" (The Bear) will appear in next issue of the Interlude. Drawn from Lithuanian life of almost a century ago and written by a pen of a waster, it is certain to appeal to you and keep you an interested reader throughout its entire length.

Several days ago we received a letter from the East, giving us a pleasant shock. It stated that the late Andy Smith, who was responsible for the famous California wonder teams around 1920, 1921, 1922 and 1923, was a Lithuanian. If you do not remember him, you will find his story in the next issue of great interest to you. Andy Smith was a Knute Rockne of his time and we may well be

BITS of GOSSIP

AMONG OUR DISTANT FRIENDS

If anyone is longing for mother's knee, the baby bottle with sweet, warm milk from contented cows, hair ribbons, the carriage and dolls that say "mama", all you have to do is to take a trip to Albany, N. Y. and go to one of the Baby parties of the Lithuanian Glee Club. The little boys 'n girls are said to have a wonderful time. In case of emergency once can take along... No, babies shouldn't read of things like that.

The Albany group, inspite of its short existence, has already managed to procure a club house, stage several shows, a few dances and end a year thriving with activity with a concert. And all without an instructor or a choir leader. That's something to be proud of.

We're sorry to learn that Justin Sirutis, former boxer of New York University and luminary of the Golden Gloves

Tournament, now paving his way to the top in the ranks of the professionals, has suffered severe injuries in his last bout and is forced to wear a brace and limps because of the sprained ligament in his ankle. He'll be well soon, though.

Philadelphia's "Daina" Musical Society sustained a severe loss in the death of one of its most active members Adam Meskauskas. The burial was very impressive. It will take the group a long time to recuperate from the blow.

The Lithuanian Art Club Exhibition is still in progress. It is a crowning success to the efforts of the youthful artists who struggled for months and months trying to realize the ambition of their lifetime.

AT HOME

A date to remember: Concert of Szasys Rimkus, Wednesday, Nov. 18th. Chicago Lithuanian Auditorium. 82nd and Halsted Street.

Another one, Chicago Lithuanian Symphony Orchestra, Nov. 22nd, Gage Park Hall, 5500 So. Western Ave., 3 P. M.

The K. R's we hear are already getting ready for their

PIRMIEJI ŽMONĖS EUROPOJE

Gilio senovėje visa šiaurinė Europos dalis yra buvusi apdengta storu sniegu ir ledų sluoksniu. Tuomet šiaurinėje Europoje buvo taip šalta, gal net dar žymiai šalčiau, kaip dabar yra pačiam šiaurės ašigalyje. Žemė buvo taip stora sniegu ir ledu apklotas, kad jokių augalų, kad ir menkiausių samany, buti negalėjo. Suprantama, kad ir kokia nors gyvybė tokio šalčio ir ledų karalijoje gyventi negalėjo.

Bet tie sniegynai ir ledynai ne amžinai taip vienodai pasiliko — kartais oras dėl kažkokio priežasties atšildavo, sniegai ir ledai, ypač pietinėje dalyje, pradėdavo tirpti, pasirodydavo vėl juodoji žemė. Tuojau pradėdavo kišti galvutes įvairios žolės, pradėdavo želti augalai, pasirodydavo įvairių medžių medelių. Sujudėdavo gyvenimas.

Bet oras vėl atšaldavo, sniegynai ir ledynai vėl kaskart daugiau ir daugiau pasislinkdavo į pietus, vėl apklodami naujos žemės plotus. Gyvybė turėjo trauktis, bėgti į pietus, arba budavo užnešama ir palaidojama sniegynų ir ledynų. Vėl viskas apmirėdavo, vėl viešpatavo davo šaltis.

Šitie laikai moksle yra vadinami ledų gadinėmis. Tos gadinės, žinoma, tęsdavosi ne metus, ne dešimtį metų, ne šimtą ar keletą šimtų metų, bet jos tęsdavosi gal po keletą ar net kelio tūkstančių metų. Tokių ledų gadinų Europoje yra buvusių keletas. Jas beveik galima būtų palyginti su dabartine mūsų žiema ir vasara.

Baigiantis ketvirtai ledų gadynei, prieš kokius 20 tūkst. ar 25 tūkst. metų, Europoj atsi-randa jau ir žmonių. Į Europą greičiausiai jie atkeliavo iš Afrikos ar Azijos. Dabartinės Viduržemio jūros, kuri skiria Europą nuo Afrikos, tais laikais, kaip spėjama, dar nebuvo. Viduržemio jūra turėjo būti apsemta vėlesniais laikais. Todėl ir tiems žmonėms atkeliavę iš Azijos ar Afrikos kliečių nebuvo. Europoj oras švelnėjo, sniegynai ir ledynai tirpo, traukėsi kaskart daugiau ir daugiau į šiaurę. Tose vietose atsiradavo daugybė įvairių gyvulių. Žmogus, sekdamas gyvulius ir augalus ir veržėsi į šiaurę. Šitie žmonės yra vadinami

Homo sapiens (išmintingas žmogus). Homo sapiens Europoj jau rado begyvenant kitos rūšies žmonių Neandertalio žmones (Homo Neanderthalensis). Bet homo sapiens buvo nepalyginamai aukščiau už Neandertalio žmones. Neandertalio žmogus dar turi daug panašumo į kokią beždžionę, o homo sapiens jau yra tikras žmogus, ir patys homo sapiens save laikė nepalyginamai aukščiau už rastiuosius Neandertalio žmones — homo sapiens vyrų visiškai neėmė Neandertalio žmonių moterų (nors šiaip laukiniai žmonės, užkariavę kitas žmonių padermes, paprastai pasiima sau jų moteris).

Homo sapiens griaučių yra rasta netoli Kromaniono ir Grimaldžio. Tarp Kromaniono ir Grimaldžio urvų rastųjų skeletų yra šio kio tokio skirtingo. Kromaniono žmogaus rastos skeletas yra nepaprastai didelis, pats žmogus, matyti, buvo labai aukštas, didelė galva, dideliais smegenimis; o Grimaldžio žmogaus skeletas daugiau panašus į negrų (negroidas). Bet pati kaukolė, dantys, griaučiai yra jau tikro žmogaus. Ir smegenų išsivystymo, protin-gumo atžvilgiu tai jau buvo tikri žmonės.

Svarbiausias pragyvenimo šaltinis ir homo sapiens (Kromaniono ir Grimaldžio žmonių) taip pat buvo medžioklė. Bet jie jau mokėjo pasidaryti daug tobulėsių įrankių, kaip Neandertalio žmonės. Jie akmenį paėmė mokėdavo geriau į apdailinti, padaryti patogesni rankoj vartoti. Jie jau pramokė akmenį prisitaisyti prie medinio koto. Pirmiausia tą akmenį augalų šaknimis, gyvulių gys-lomis ir k. pritaikydavo, pri-rišdavo prie medinio koto. Vėliau akmenį išmoko iškalti skylę ir maute užmauti ant medžio; o kad stipriau laikytųsi, taip pat rišdavo, įvairiais at-saitais sutvirtindavo.

Su tobulėsiomis ginklais ho-mo sapiens jau pradėdavo medžioti ir didesnius gyvulius. Jie jau kartais medžioklėdavo mamutų, žieminių elnių, bizonų, laukinių arklių. Arklieną tais laikais žmogelis net pasigardėdavo valgydamas, ir džiaugdavosi, jei kuomet pasi-sekdavo koks arkliukas nudėti.

Ugnį pasigaminti jie jau mokėdavo. Greičiausiai trindavo medį į medį (kaip kai kurios visiškai laukinės tautos Afrikoj ar Polinezijos salose ir šian-dien dar taip daro). Bet taip pat ugniai gauti gal but' naudodavo ir titnagą. Buvo rasta tam tikrų iš akmens padarytų lempučių; tai galimas dalykas, kad jie jau buvo pramokę de-ginti ir gyvulių taukus.

Bet virti valgyti sau dar jie nemokėjo. Kaip ir Neandertalio žmonės, kaip ir šių dienų lau-kiniai, jie valgydavo žalią mėsą.

Rėdydavosi vien tik tai už-muštųjų žvėrių kailiais. Medžio-klėse daugiausia daly audavo vien tik tai vyrai, o moterys ur-vuose pasilikusios siudavo iš gyvulių kailių rubus. Siulams, tur but, vartodavo tą pačių gy-vulių stipriąsias gyslas, bet taip pat galimas dalykas, kad var-todavo ir augalų pluoštą.

Gyvulių prisijaukinę dar ne-turėjo. Greičiausiai, kad jie jau mokėsi prisijaukinti. Gal but, bemedžioklėm jie suvarydavo gyvulius į kokias aptvertas vie-tas ir, kol turėdavo užtektinai prisimedžioję maisto, juos tenai stengdavosi laikyti. Žolėdžiams gyvuliams, kad per daug nesu-liesėtų ar badu nemirtų, žmo-gus pradėjo prirausti įvair. žolių ir jas į aptvertą vietą sumesti. Bet turėti atliekamų gyv. žmo-gui buvo be galo naudinga: ne-sumedžiojai kuomet žvėrių, pradeda rodytis bėdas — štai sau ir nusidobi vieną turimųjų gyvulių. Taip palengva, paleng-va žmogus pradėjo mokytis lai-kyti ir įjaukinti gyvulius (ir žiandien mes matome, kad žmonės daugiausia turi prisi-jaukinę įvairių žolėdžių gyvu-lių, nes senovės žmonių budavo daug lengviau surasti maisto — juk šieno visuomet budavo pil-nos pievos ir lankos).

Homo sapiens jau mokėjo ir įvairius paveikslukus braižyti. Jie braižydavo net kauluose. Turėjo pasidaryti net įvairių da-žų — pigmentų: juodų, baltų, raudonų, geltonų ir kitokių.

Kiek ilgiai Europoje gyveno homo sapiens (Kromaniono ir Grimaldžio žmonės), tikrų žinių nėra. Bet spėjama, kad jie pra-buvo Europoj gal kokią 10 tūk-stančių metų, reikšia, bent iki 12—10 tūkst. prieš mus. Tuo laiku Europoj pasirodo dar nau-ją žmonių padermę. Šitie žmo-nės jau buvo tiek tiek pažengę kultūroje: jie jau turėjo lanką, strėlę, turėjo prisijaukinę kai-kurių gyvulių, net mokėjo žemę dirbti.

Idėjų gadinės Europoj pasi-baigė — pasidarė maždaug toks pat klimatas, koks jis ir šian-dien yra. Mamutai ir gauruo-tieji taurai Europoje pradėjo nykti. Taip pat retai bebūvo urvinių lokių ir liutų. Žieminių elnių ir vidurinių Eu-ropoj nyko — jie vis daugiau traukėsi į šiaurę. Bet už tai miškuose daugiau pradėjo atsi-rasti stirnų, žiobrių, bizonų ir kt.

Patys žmonės buvo žymiai mažesni, kaip Kromanionai (Kromaniono žm. — homo sa-piens). Jie buvo žema kakta, mažomis, įdubusiomis akimis, atsišikšusiais skruostikauliais. Smakras taip pat žymiai atsi-kišęs.

Ju įrankiai jau gana dailiai padaryti. Akmeniniai kirviai, kaltai ir k. jau gerai nudailinti. Jie jau mokėjo iš molio nu-silpinti puodus. Valgi jau vir-davo. Jau turėjo šunų, avių, ožkų, kiaulių ir k. gyvulių. Že-mę dirbdavo daugiausia medi-niais įrankiais. Ir tai, žinoma, tik mažėsi sklypeliai. Pirmiau-sia pats žmogus kokių mediniu įrankiu švarpydavo žemę ir jo-jie pabėdavo grūdų. Vėliau į-tą darbą pradėjo įkinkyti ir gy-vulius — jaučius, arklius ir k. Išlauždavo žmogus kokią dviša-ką medį, prie ilgesniosios šakos prikinkydavo gyvulį, trumpes-nioji šaka turėjo knisti žemę. Taip žmogelis pradėjo mokytis ar-ti, dirbti juodąją žemelę. O

juk visgi tai buvo nelengvas darbas!

Tie žmonės, galima sakyti, buvo pirmieji šių dienų Europos gyventojų protėviai. Tiesa, vė-liau į Europą atsidangino dar įvairių padermių, vadinamieji "teramarų" gyventojai, Iberai, ligurai ir k. Vieni jų budavo kultūringesni, kiti ne taip kul-tūringi. Viena padermė užka-riaudavo kitą, sumiždavo su ja, ir taip pradėdavo veisti naujas padermes.

Prieš kokius 6000 ar 7000 m. Europoje žmonės jau pradėjo vartoti varį, šviną. Daž-niausiai darydavo tam tikrą iš-tų dviejų metalų lydinį, vadi-namąjį žalvarį. Žalvaris visiškai išstumė akmens įrankius — visi įrankiai, kuriuos pirmiau darydavo iš akmens, dabar pra-dėta daryti iš žalvario. Savai-me suprantama, kad žalvariniai įrankiai jau nepalyginamai bu-vo tobulėsi, kaip ir už geriau-siuosius akmeninius įrankius.

Taip tai pamažu Europos gy-ventojai žengė prie kultūros. Ir pats žmogus, galima sakyti, kaskart vis randasi tobulėsi ir tobulėsi. Koks dar visiškai biau-rus atrodė Neandertalio žmogus! Jo smegenys taip pat visiškai neišsivystę, jis dau-giau artimas gyvuliui, negu žmogui. Jį pakeitęs homo sa-piens jau nepalyginamai už jį tobulėsi. Jo smegenys jau žymiai daugiau išsivystę, jis jau visiškai artimas mūsų lai-kų žmogui. O homo sapiens pakeičia dar kultūringesni žmo-nės, jau tikri šių laikų Euro-pos gyventojų protėviai.

Bet iš kur kildavo tos nau-josios žmonių padermės? Ar jos viena su kita yra artimai giminingos, ar visai atskiros rūšys? Pradžioj rašinio jau bu-vo pažymėta, kad homo sa-piens, kaip spėjama, yra atėjęs Europon iš Azijos ar Afrikos. Taip pat iš Azijos ar Afrikos smelkdavosi Europon ir kitos žmonių padermės. Bet kaip jos atsiradavo, kaip išsivystėda-vo Azijoj ar Afrikoj šandien mokslui dar sunku atsakyti.

Apie šioj ar tokį žmonių atsiradimą paprastai yra kalba-ma kiekvienos tautos tikyboj. Iš žydų tautos istorijos, pavyz-džiui, žinome, kad visa žmonių yra atsiradusi iš dviejų pir-mųjų žmonių, pirmųjų tėvų, Adomo ir Ievos. Dievas, su-tvėrė iš molio Adomą, įkvėpė jam dvasią, o iš jo šonkaulio padarė jam draugę, moterį Ie-vą. Ieva, žalcio sugundyta, pri-kalbėjo Adomą — ir taip pra-sidėjo žmonija.

Kitų tautų tikybose yra visai kitokių pasakojimų apie pir-muosius žmones. Bet dažniau-siai daugumoj tikybų figuruoja Dievas, kaip pirmųjų žmonių sutvėrtojas. Žmonės negalėjo, neįstengė kitaip sau išsiaiškin-ti, kaip galėjo atsirasti žmogus ant žemės, kaip tik tai pasiga-dami tikybos, kaip tik tai pri-sileisdami, kad tai turėjo pada-ryti visagalis Dievas, amžinoji esybė.

Ar tie pirmieji žmonės buvo panašūs į šių laikų žmones, pa-vyzdžiui, į europiečius, ir rau-donodžius indėnus, į malajus, į juoduosius negrus ir k., ar jie daugiau buvo panašūs į homo sapiens ar Neandertalio žmo-nes, iš tų tikybų istorijų mažai ką tegalime sužinoti. Daugiaus-ia yra taip, kad baltieji žmo-nės įsivaizduoja, kad pirmieji žmonės yra buvę balti, tokie pat, kaip dabar gyvenantieji, tuo tarpu negrai mano, kad pirmieji žmonės yra buvę juo-di, panašūs į juos, indėnai — kad raudoni ir t. t.

Palyginę šių laikų žmogų su žmonėmis, gyvenusiais prie 10, 20 ar daugiau tūkst. metų, mes matome, kad ir kuno ir proto atžvilgiu visgi jie yra be-galo skirtingi — yra praeitas il-gas tobulėjimo kelias. O ko dar gali pasiekti ateities žmo-gus, mes, gal but, šandien ne sapnuote apie tai, nesapnuoja-me.

DAVID SUFFRIN, Inc. PRIVERSTAS IŠEITI IŠ BIZNIO!

Delei esančių sunkių laikų, abelos depresijos ir užsidarymo bankų, direktoriai įsakė visą D. Suffrin, Inc., staką parduoti nežiurint kiek jis kainavo. Tai didžiausias paaudkojimas rudeninių prekių už žemiausias kainas per 20 metų. Niekas nepalieka — kiekvienas drabužis bus parduotas — tukstančiai naujų Siutų, Overkautų, Topkautų, Skrybėlių ir vyrų skalbinių turi būti parduoti. Štai jūsų proga gerus Suffrin, Inc., drabužius su 37 metų reputacija tvirtumo ir augstumo kokybės pirkti pusdykiai.

Niekad pirmiau drabužių biznio istorijoje Society Brand ir Simon Ackerman nauji rudeniniai drabužiai neparsidavinėja už taip juokingai žemas kainas

Rankomis Siuti Vienų Vilnų Tikrai \$20 ir \$25

SIUTAI IR OVERKAUTAI

Pirkite du ar daugiau už \$9.75

šią žemą kainą, tik tai už

MUSŲ REGULIARI \$30.00

SIUTAI IR OVERKAUTAI

Pasiuti iš puikiausių worsted vilnonų, naujausių stylių, paau-

kojami už \$13.45

Mūsų puikiai \$50.00 ir \$55.00

Custom Siuti

SIUTAI IR OVERKAUTAI

Parinktiniausių importuotų ir vietinių vilnonų. Tarp šių yra SIMON ACKERMAN ir kitų augstos rūšies išdirbysčių. Naujausi stiliai įvai-

riausių patternų, už tik tai \$23.75

Štai yra viso gyvenimo proga nusipirkti drabužius — už žemiausias kainas per 20 m.

— Mes patariame pirkti anksti kol pasirinkimas yra pilnas. Skubėkite — nevilkite!

— jis greitai išeis. Jums norėsis nusipirkti kelis šių drabužių ateičiai.

DAVID SUFFRIN, Inc. 1171-77 Milwaukee Ave., prie Division Street

Šie drabužiai buvo nupirkti už naujas žemas kainas parduoti už \$35.00

SIUTAI IR OVERKAUTAI

Kurie nustebs jus savo puikia kokybe ir rankomis pasiuvimu už šią juokingą žemą kainą

\$16.85

tik tai,

PUOŠNŲ \$40.00 ir \$45.00

SIUTAI IR OVERKAUTAI

Puikiausios kokybės vilnonų. Šioje gru-pėje yra didelis pasirinkimas SOCIETY BRAND drabužių. Rankomis siuti, pui-kus pamušas Celanese ir Skinners sa-tind, tik tai

už \$19.45

Šios Savaitės Pabaigos BARGENAI

Ketverge, Pėtnyčioj ir Subatoje, Lapkričio 12, 13 ir 14

PIRKDAMI DABAR JUS SUTAUPYSITE NUO 10 IKI 40% ANT DOLERIO

Atsiminkite, kad

Lipskio Muzikos ir Radio Krautuvė

skiria 10% pelno nuo kiekvieno lietuviams parduoto radio seto del mūsų lietuvių bedarbių ir vargdenių, per Lietuvių Labdarin-gos Sąjungos Centro Iždą, kuris išdalins tiems, kuriems pagelba yra labiausia reikalinga, be skirtumo.

RADIO IŠPARDAVIMAS

\$10.00 iki \$295.00

Pirkite dabar iš

Lipskio Krautuvės

4916 W. 14th St., Cicero, Ill.

Atdara vakarais iki 10 val. Nedėliomis nuo 10 iki 2 v. p. p.

VIENYBĖ-STIPRYBĖ

Ačiu mūsų lietuviams už jų pritarimą; šian-dieną jų banka auga aukštyn ir viskas eina gėryn kasdieną.

Pora savaičių atgal UNIVERSAL STATE BANK prisidėjo ir yra pilnu nariu National Credit Korporacijos, sulyg Amerikos Prezi-dento Hoover'io užmanymo, kur geriau sto-vinčios bankos tapo priimamos ir reikalui prisėjus jos gauna paramą. Tas žygis jau pagerino reikalus visoje Amerikoje.

Delto-gi mūsų Tautiečiai turėtų nesibijo-ti pasidėti savo pinigų, kur gaus tretį (3%) nuošimtį; taip-gi turėdami ir laikydami pi-nigus baksuose arba kitoje nežinomoje vie-toje, pirktų pirmus morgičius nešančius šeštą (6%) nuošimtį; norėdami gauti pa-skolą ant atsakančios nuosavybės malonė-kite kreiptis į

Universal State Bank

3252 So. Halsted Street

Kampas 33rd Street

Chicago, Illinois